

Dato:	J.nr.:	Anden ident:	Sagsident:
26/05/99	09.02.15P19	2115-006	1999-00319

Sagspart:

PER PEDERSEN, GL. LANDEVEJ 6, KGS. TISTED, 9610 NØRAGER

Sagsbeskrivelse:

ANSØGNING FRA PER PEDERSEN OM AT FÅ ÆNDRET SIN MILJØGODKENDELSE
265 DE TIL 320 DE

Ansv.:	Henv.til anden/tidl.sag	Kassation:	Sagsrensning:
TEK		B	

BBR/BGS-identifikation:	Sagsbehandler:
-------------------------	----------------

NØRAGER KOMMUNE	DATE: 31 maj 1999
UDVALGET FOR TEKNIK OG MILJØ	SIDE NR. 13

J. nr. 09.02.15P19/ ²¹¹⁵ ~~2215~~ -006	Ident: 99-319	Sagsnr.: 1
--	---------------	------------

BWL

Ansøgning fra Per Pedersen om at få ændret sin miljøgodkendelse fra 265 til 320 dyreenheder

Status: Den 24. juni 1992 fik Per Pedersen, Gl. Landevej 6 en miljøgodkendelse til 240 dyreenheder.

Den 6. januar 1994 besluttede UTM at godkende en udvidelse af klimastaldene på ejendommen med 3 sektioner og samtidig en øgning af produktionsomfanget på ejendommen fra 240 til 265 dyreenheder.

Den 5. januar 1998 godkendte UTM at 2 gamle gyllebeholdere, som lå nær ved andre huse i Kgs. Tisted blev nedrevet og nyopført længere væk fra byen. Samtidig blev det godkendt, at der måtte opføres en ny slagtesvinestald på 756 m².

Per Pedersen ansøger om at få ændret sin miljøgodkendelse fra 265 til 320 dyreenheder.

I begrundelsen for ændringen anføres følgende:

- * Han vil gerne have sin produktion fremtidssikret, hvilket sker ved daglig optimering. Søerne producerer flere smågrise (26,5 grise i snit) end tidligere.
- * Ejendommen er gået over til kunstig befrugtning, og de 25 orner er erstattet af 50 søer i de samme bygninger.

Disse ting m.m. har gjort at Per Pedersen i dag har flere dyr end der står i godkendelsen.

Per Pedersen siger videre i sin ansøgning, at han har gjort meget for at minimere lugten og generne i byen ved at flytte gyllebeholderne og ved at bygge en helt ny velfærdsstald. Der har således ikke været nogle klager over dyreholdet.

UTM er meget velkomne til at besigtige ejendommen.

Indstilling: Teknisk Forvaltning indstiller sagen drøftet. Per Pedersen har anmodet om at begrunde sin ansøgning overfor udvalget. Per Pedersen er indkaldt til kl. 12.00

BESLUTNING:

Udvalget er indstillet på, at give tilladelse til udvidelse af dyreholdet med dertil hørende ny miljøgodkendelse og evt. VVM-redegørelse.

Nørager Kommune
 Teknisk Forvaltning
 Jernbanegade 13
 9610 Nørager
 Tlf. 96 72 25 00 - Fax. 96 72 25 99

Ekspeditionstid:
 Mandag-fredag kl. 10.00-13.00
 Torsdag tillige kl. 15.00-17.00
 E-mail: TEF@noeragerkom.dk
 Internet: www.noeragerkom.dk

Sendes til Nørager Kommune Teknisk Forvaltning Jernbanegade 13 9610 Nørager	Udfyldes af kommunen	
	Dato	Journalnummer
Opgørelse af tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning		

Ejendommen

Ejer/forpagter <i>PER PEDERSEN</i>	Telefonnummer <i>98 6560 20</i>
Ejendommens beliggenhed <i>GL. LANDEVEJ 6, KGS. TISTED</i>	
Ejers navn <i>9610 NØRAGER</i>	

Følgende oplysninger ligger til grund for opgørelsen, jf. vedlagte beregninger (hjælpekema/kopi af tidligere udførte beregninger)

		Antal dyreenheder
Kvæg		
Svin		<i>346 DE</i>
Andet	Angiv art	
I alt		

Ejendommens opbevaringskapacitet (incl. evt. lejet kapacitet)

	Kubikmeter	Måneder
Gylte <i>incl. fortørret, gylte kærmer, + kærmer</i>	<i>6.900</i>	<i>> 12 mdr.</i>
Ajle		
Fast gødning		
Andet		

Ved opbevaring på anden ejendom vedlægges skriftlig mindst 5-årig aftale. Der skal anvendes standardkontrakt, der bl.a. kan fås ved henvendelse til

--

Ifølge ejendommens gødningsplan for _____, som er udarbejdet på grundlag af ovenstående oplysninger om antal dyreenheder og gødningslagrenes kapacitet, kan husdyrgødningen udbringes på lovlige tidspunkter.

Der er opnået en udnyttelsesprocent for kvælstof, der opfylder de krav, der stilles i Landbrugsministeriets bekendtgørelse om gødningsplaner m.v. nr. 101 af 4. februar 1994, hvorefter den anførte opbevaringskapacitet er tilstrækkelig.

Dato og underskrift

Dato <i>7/11-00</i>	Underskrift <i>Per G. Pedersen</i>
------------------------	---------------------------------------

Antal dyr

	Søer, gyfte og orner	Smågrise produceret	Slagtesvin produceret
Tilladt ifølge mgk	505	13000	4500
Beregnet efter byggeansøgning 10.12.03	550	13493	4950
Opgivet CHR, 2002	470	0	4404/5711 (slagterileverancer)
Skatteregnskab	536	14065	5311

Dyreenheder

	Søer, gyfte og orner	Smågrise produceret	Slagtesvin produceret	I alt
Tilladt ifølge mgk	111	73	162	346
Opgive i byggeansøgning 10.12.03	128	77	138	343
beregnet efter CHR 2002, nugældende normer	109		122/159 slagterileverancer	231/268 + smågrise
Skatteregnskab	125	80	148	353

Plantedirektoratet skema B, del 1 af 2. Denne udskrift er gyldig til brug i høstår 2003.

Gødningsregnskab for 2002/2003

Udfyldes kun ved ophør		
Ophørsdato		912
Ny brugers SE-nr.		913

Navn: Per Pedersen	
Adresse: Gl. Landevej 6	
Postnr: 9610	By: Nørager
SE-nr: 71579115	Telf-nr: 98-656020

Arealopgørelse

Samlet dyrket og udtaget areal	184,1 ha	101
Harmoniareal	163,0 ha	106

Plantedække

Virksomheden er fritaget for reglerne om plantedække (65% plantedække og 6 % efterafgrøder)	Ja:	109
Virksomheden er fritaget for reglerne om 6 % efterafgrøder	Ja:	110
Areal med 65% plantedække i efteråret 2002 på egen virksomhed	130,4 ha	103
Aftale om 65 % plantedække opfyldt på anden virksomhed (naboaftale)	0,0 ha	111
Efterafgrødeoverskud overført til 2002/2003	1,2 ha	112
Efterafgrødegrundareal 2002/2003	181,0 ha	104
Areal med efterafgrøder i efteråret 2003	14,2 ha	105

(Grønne marker i pct: 70,82. 6% efterafgrødeareal i pct. incl. 1,22 ha fra tidligere høstår: 8,52)

Antal dyreenheder i perioden 1/8-2002 til 31/7-2003

	Kvæg/får/geder		Svin		Fjerkræ/pelsdyr		Andre husdyr		I alt	
Producerede DE	0,0	201	317,8	202	0,0	205	0,0	203	317,8	204

Samlet forbrug af kvælstof i handelsgødning

kg kvælstof

Startlager pr. 1/8-2002	0	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1/8-2002 - 31/7-2003	+	9.072
Lagerstatus pr. 31/7-2003	+	0
Forbrug fra 1/8-2003 til 30/9-2003 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset inden 31/12-2003)	+	0
Slutlager pr 31/7-2003*	=	0
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2002/2003	=	9.072

* Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2003/2004

Samlet forbrug af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning

kg kvælstof

Indkøbt eller modtaget anden organisk gødning i perioden: 1/8-2002 til 31/7-2003 (andel, der skal indgå i gødningsregnskabet.)	0	805
Forbrug (andel) af kvælstof fra 1/8-2002 til 30/9-2002 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset inden 31/12-2002)	+	0
Forbrug (andel) af kvælstof fra 1/8-2003 til 30/9-2003 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset inden 31/12-2003)	+	0
Samlet forbrug af kvælstof i anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet	=	0

GØDNINGSMODUL

Udskrevet den 15-01-2004

Virksomhed/titel
 Gade. og Nr

sprøjtebev/certi

Gødningsproduktion

Kode	Dyreart	antal	Dyreenhdr	Fast	Ajle	Gylle
31,2	Årssøer m. grise (tning ved 4 uger) 505 iflg mgk 111,1 de		0,0	0	0	0
33,2	Slagtesvin årsprod. spalte 25-98 kg 4500 iflg mgk 162 de	+ 250	0,0	0	0	0
38	Smågrise 7,5-25 kg. på spalte, 10 stk. 13000 iflg mgk 73	+ 150	0,0	0	0	0
I alt 346 dyreenheder efter mgk			0,0	0	0	0
Efter skatteregnskab 2002			0,0	0	0	0
31,2	Årssøer m grise til frav. ved 4 uger, forholdstal	520	119,6	0	0	2694
38,1	Smågrise 7,2 - 30 kg, 10 stk.	1400	78,4	3584	0	0
33,2	Slagtesvin årsprod. spalte 30-100 kg	5500	154,0	0	0	0

Ny virksomhed 2002   Ž dyreenheder
 Opbevaringskrav Mdr x Ž produktion af: Fast   ajle   Gylle

Opbevaringsanlæg:

= Ž Kapacitetsbehov

? **Møddingspladser**   Areal m2   Vol. m3   Bemærkning

☐				Modtaget aftaleskema for overførsel af husdyrgødning til udspreddning på Stejlhøjvej 3 = 5ha.
☐				
☐				

? Ž møddingkapacitet

? **Ajlebeholdere**   Volumen m3   a opført år

☐	kanaler	74	2002	Kategori Kap 5 landbrug
☐				
☐				

? Ž ajlekapacitet

? **Gyllebeholdere**   Volumen m3   Opført år   beh.kontrol år

☐		3000		
☐		3500	1998	
☐	fortank, gyllekammer og kanaler	400		
☐	kanaler	104	2001	

? Ž gyllekapacitet

Gødningskapacitetsbalance			
Fast	Ajle	Gylle	
<input type="text" value="-2688"/>	<input type="text" value="74"/>	<input type="text" value="4984"/>	
Omdriftsareal Ha - Arealbehov Ha - Im Exp = Arealbalance Ha			<input type="text" value="-114"/>

Arealberegning

Grund M2   Økologisk husdyrbrug   Er Erklæring om kapacitet i.h.t.§9 modtaget?

Vej bygn mv m2-   Ž dyreenheder   beholderkontrol (IM=Neg)

Forpagtninger m2+   Ha pr. dyreenhed   Im eller exp gødning/HA

Omdriftsareal Ha=   Arealbehov Ha

GØDNINGSMODUL

Udskrevet den 07-11-2000

Virksomhed/Navn:
 Gade. og Nr.:

sprøjtebev/certi:

Gødningsproduktion

Kode	Dyreart	antal	Dyreenheder	Fast	Ajle	Gylle
31,2	Årssøer m. grise (til afvænnning ved 4	505	111,1	0	0	2732
33,2	Slagtesvin årsprod. spalte 25-98 kg	4500	162,0	0	0	2160
38	Smågrise 7,5-25 kg. på spalte, 10 stk.	1300	72,8	0	0	1144
			0,0	0	0	0
			0,0	0	0	0

dyreenheder:

Opbevaringskrav Mdr: x produktion af: Fast ajle Gylle

Opbevaringsanlæg:

= Kapacitetsbehov: Fast ajle Gylle

Møddingspladser	Areal m2	Vol. m3	Bemærkning
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Niels Jørgen Andersen - Rodhøjvej Povl Heckmann - Løgstøvej Lauz Krøjberg - ~~Øllegaard~~
			} kopi afføder fremmed ved ligested
			møddingkapacitet: <input type="text"/>

Ajlebeholdere	Volumen m3	a opført år	Kategori
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Kap 5 landbrug
			ajlekapacitet: <input type="text"/>

Gyllebeholdere	Volumen m3	Opført år	beh.kontrol år	gyllekapacitet
<input type="text"/>	3000			<input type="text" value="6900"/>
<input type="text"/>	3500	1998		
<input type="text"/>	400			
fortank, gyllekammer og kanaler				

Gødningskapacitetsbalance	Fast	ajle	Gylle
	<input type="text" value="0"/>	<input type="text" value="0"/>	<input type="text" value="2373"/>
Omdriftsareal Arealbehov (Ha) mEo = Arealbalance (Ha)	<input type="text" value="-71"/>		

Arealberegning

Grund M2:
 Vøj bygn mv m2:
 Forpagtninger m2+:
 Omdriftsareal Ha:

dyreenheder:
 Ha pr. dyreenhed:
 Arealbehov Ha:

Er Erklæring om kapacitet i.h.t.§9 modtaget?
 beholderkontrol: (IM=Neg)
 Im eller exp gødning/HA:

NØRAGER KOMMUNE
Teknisk Forvaltning

2115-006 ✓
Administrationsbygningen
Jernbanegade 13, 9610 Nørager
Tlf. 96 72 25 00 - Fax. 96 72 25 99

UDVALGET FOR TEKNIK OG MILJØ

den 4/12-00

Til efterretning

FOTOKOPI

MILJØGODKENDELSE

Godkendelse af listevirksomhed i henhold til kap. 5 i lov om miljøbeskyttelse.

Virksomhedens art og listebetegnelse:	Svinefarm med kapacitet for mere end 250 dyreenheder I 1
Virksomhedens beliggenhed:	Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted 9610 Nørager
Matr. nr.:	2 a, Bonderup By, Kgs. Tisted
Virksomhedens ejer:	Per Pedersen Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted 9610 Nørager
Tilsynsmyndighed:	Nørager kommune Jernbanegade 13 9610 Nørager
Tidsbegrænsning:	Ingen
Journal nr.:	09.02.15P19 / 2115-006
Godkendt den 14.11.2000	 Knud Nørgaard / Anja F. Jensen udv. formand / miljøtekniker
Annonceret den:	15.11.2000
Klagefristen udløber den:	13.12.2000

INDHOLDSFORTEGNELSE.

- 1.0 Oplysninger i sagen
- 1.1 Plan over beliggenheden
- 1.2 Oplysninger om etablering
- 1.3 Oplysninger om indretning og drift
- 1.4 Oplysninger om forurening
  - 1.4.1 Luftemission
  - 1.4.2 Spildevand
  - 1.4.3 Støj
- 1.5 Oplysninger om affald
- 2.0 GODKENDELSEN**
- 2.1 Generelt
- 2.2 Vilkår for godkendelsen
  - 2.2.1 Indretning og drift
  - 2.2.2 Gødning
  - 2.2.3 Støjgrænser
  - 2.2.4 Kontrol af støjgrænser
  - 2.2.5 Støv- og lugtgener
  - 2.2.6 Kontrol af luftformige emissioner
  - 2.2.7 Spildevand
  - 2.2.8 Affald
  - 2.2.9 Øvrige vilkår
- 2.3 Øvrige forhold
- 2.4 Lovgrundlag
- 2.5 Underretning om afgørelsen
- 2.6 Klage

BILAGSFORTEGNELSE.

- Bilag 1 : Ansøgning
- Bilag 2 : Kort over ejendommen
- Bilag 3 : Situationsplan
- Bilag 4 : Regulativ ang. olie- og kemikalieaffald
- Bilag 5 : Retningslinier for fluebekæmpelse

1.0 Oplysninger i sagen.

Med skrivelse af 24.05.1999 har Per Pedersen, Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted, 9610 Nørager, ansøgt Nørager Kommune om miljøgodkendelse af eksisterende virksomhed efter reglerne i kap. 5 om miljøbeskyttelse. (Se bilag 1).

Baggrunden for den forøgede produktion har primært været, at fremtidssikre ejendommen, bl.a. ved optimering af griseproduktionen, samt kunstig sædooverføring, hvilket har resulteret i salg af 25 orner, således at der er blevet plads til yderligere 50 søer i eksisterende bygninger.

1.1 Plan over beliggenheden.

Virksomheden er beliggende i landzone i den syd-vestlige udkant af landsbyen Kgs. Tisted (se bilag 2).

Afstand til nabobeboelse er ca. 80 m. Ejendommen er i følge Kommuneplan '99 beliggende indenfor den i planen fastlagte afgrænsning af landsbyen Kgs. Tisted jf. planlovens § 35 stk. 4.

1.2 Oplysninger om etablering.

Virksomheden blev etableret i eksisterende bygninger af ejer på ejendommen i 1982, hvorefter der er sket følgende ændringer/udvidelser;

- Den 24. juni 1992 fik Per Pedersen en miljøgodkendelse til 240 dyrenheder.
- Den 6 januar 1994 blev klimastaldene udvidet med 3 sektioner, således at produktionen blev forøget fra 240 til 265 dyrenheder.
- Den 5. januar 1997 blev 2 gamle gyllebeholdere sløjfet og en ny slagtesvinestald på 756 m² etableret.
- Den 26. november 1997 gives tilladelse til opførelse af gylletank på 3500 m³.
- Den 24. maj 1999 ansøges om ændring af miljøgodkendelse fra 265 til 320 dyrenheder.
- Ved udarbejdelse af miljøgodkendelse til 320 dyrenheder, blev det oplyst, at der ønskes en godkendelse på det dyrehold der totalt kan produceres i eksisterende bygninger på ejendommen. Der ansøges derfor om miljøgodkendelse til et dyrehold på 346 dyrenheder.

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet, har Nørager Kommune forespurgt Nordjyllands Amt m.h.t. VVM-godkendelse af ejendommen.

Af Nordjyllands Amt's afgørelse fremgår det, at idet den ansøgte udvidelse ikke indebærer ændrede miljøforhold og risiko for væsentlige miljømæssige påvirkninger for området, forudsætter udvidelsen ikke udarbejdelse af forslag til regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse.

På baggrund af yderligere udvidelse af dyreholdet til 346 dyrenheder, har Nørager Kommune på ny rettet henvendelse til Nordjyllands Amt og forespurgt om udvidelsen fra 320 til 346 dyrenheder vil kræve en VVM-godkendelse.

Nordjyllands Amt har ved skrivelse af 6. juli 2000 meddelt, at udvidelsen af dyreholdet fra 320 til 346 dyrenheder ikke forudsætter udarbejdelse af forslag til regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse i henhold til bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelse).

1.3 Oplysninger om indretning og drift.

Indretning af virksomhedens driftsbygninger, herunder stalde, gyllebeholder, trixtanke, regnvandsledning mm., fremgår af bilag 3.

Medicin opbevares i forrum til stalden og bekæmpelsesmidler opbevares i gl. bilgarage med befæstet bund, uden afløb. Der er indgået en skadedyrs sikringsaftale med firmaet Hedegaard, som hermed forestår al rotte- og fluebekæmpelse på ejendommen.

El anvendes hovedsaglig til ventilationsanlægget, lys og til drift af foderanlæg. Forbruget af el udgør ca. 260.000 kWh pr. år.

Virksomhedens bebyggede areal udgør 5.475 m², med et produktionsareal på 2.905 m² og et lade/maskinhusareal på 1.739/831 m².

Der er 4 personer beskæftiget på virksomheden incl. ejer. Arbejdstiden er for produktionen døgndrift året rundt. Transport af foder foregår på hverdage mellem kl. 06.00 -16.00, og transport af slagtesvin foregår på hverdage mellem kl. 06.00 - 16.00.

Den årlige husdyrproduktion udgør 4500 slagtesvin (25-98 kg) og salg af 13.000 smågrise (7½-25 kg), samt 505 årssøer incl. polte og pattegrise (4 uger). Dette svarer i alt til ca. 346 dyrenheder, hvilket medfører en husdyrgødnings-produktion på ca. 6036 tons gylle incl. vaskevand, drikkevandspild pr. år.

Virksomhedens gylletanke har en samlet opbevaringskapacitet på 6.500 m³, som sammen med kapaciteten i fortank, gyllekammer og kanaler udgør i alt 6.900 m³, hvilket svarer til mere end 12 måneders opbevaringskapacitet.

1.4 Oplysninger om forurening.

1.4.1 Luftemission.

Der forekommer emissioner af lugt fra ventilationsanlæg ved staldene, ved gyllebeholdere (specielt ved omrøring, typisk 1-2 perioder om året á 2-4 ugers

varighed, og ved væskefordampning af gylle ved udbringning på markerne. Hver afkast i forbindelse med ventilationsanlægget har en luftkapacitet på 12.000 m³/h, som kun vil forekomme på varme sommerdage. Ventilationsafkastene er ført én meter over tag.

Driftstiden afhænger af de vejrlige forhold, men pr. tradition udbringes der aldrig gylle fra ejendommen i weekender samt på helligdage. Når der udbringes gylle, foregår det altid med slæbeslanger for bl.a. at mindske lugtgener.

Der forekommer immission af støv fra aftipning af foder, samt fra afkastluften fra rumventilationen.

1.4.2 Spildevand.

Vandet kommer fra Haverslev vandværk. Vandforbruget udgør ca. 7.000 - 8.000 m³/år hvoraf de 500 m³ anvendes til rengøring af stalde o.l.. Vand fra rengøring af stald o.l. ledes til gyllekanaler og kummere, hvorfra det ledes til gyllebeholderen.

Overfladevand fra tage og befæstede arealer, udledes til drænsystem. Husspildevand ledes til septictank, hvorfra det føres til sivedræn.

1.4.3 Støj.

Den interne transport, der består hovedsagelig af kørsler på egne eller forpagtede arealer. Den eksterne transport, foregår via Løgstørvej.

Det forventes, at virksomhedens drift kan overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj på 55/45/40 dB(A) (dag/aften/nat) for nærmeste beboelsesejendom.

Der foretages ingen støjbegrænsende foranstaltninger. Der er ikke foretaget målinger af støjniveauet på virksomheden.

1.5 Oplysninger om affald.

Selvdøde grise opbevares overdækket og transporteres efter behov til destruktionsanstalten DAKA.

Olie- og kemikalieaffald bortskaffes løbende til I/S Fælles Forbrænding i Hobro. Medicinrester, kanyler og tomme medicinflasker afleveres til I/S Fælles Forbrænding i Hobro.

Alm. dagrenovation, papir og plastaffald opsamles i kommunal affaldscontainer og afleveres løbende via den kommunale tømningssordning.

2.0 GODKENDELSEN.

2.1 Generelt.

Under henvisning til foranstående oplysninger godkender Nørager kommune Svinefarm beliggende, Gl. Landevej 6, Kgs. Tidsted, 9610 Nørager. Godkendelsen omfatter kun de miljømæssige forhold som defineret i kap. 5 i bekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998 om lov bekendtgørelse om miljøbeskyttelse, bekendtgørelse nr. 807 af 25. oktober 1999 om godkendelse af listevirksomhed, bekendtgørelse nr. 877 af 10. december 1998 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., bekendtgørelse nr. 49 af 20. januar 2000 om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald, bekendtgørelse nr. 128 af 22. februar 2000 om husdyrhold og arealkrav m.v., bekendtgørelse nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand.

Ansøgeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser.

Dette er således **ikke** en godkendelse af arbejdsmiljøet efter lov om arbejdsmiljø, som administreres af Arbejdstilsynet.

Godkendelsen gives under forudsætning af, at nedenstående vilkår overholdes.

Tilsynsmyndigheden kan efter 8 år ændre vilkårene heri, når det er miljømæssigt begrundet, eller hvis der er udviklet renere teknologi, herunder mindre forurenende produktionsmetoder eller rensningsformer.

Dog kan der meddeles forbud eller påbud inden de 8 år er gået, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund for denne godkendelse.

2.2 Vilkår for godkendelsen.

Virksomheden skal indrettes og drives som angivet foran dog med de ændringer, der fremgår af nedenstående vilkår.

2.2.1 Indretning og drift.

Indretning af stalde og opbevaringsanlæg for husdyrgødning samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning, skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler.

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på

en sådan måde, at det indebærer forøget forurening. Udvidelse eller ændring skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Ny opgørelse af tilstrækkelig opbevaringskapacitet er udarbejdet i forbindelse med kap. 5 godkendelsen.

2.2.2 Gødning.

Miljøministeriets regler om husdyrgødning og ensilage m.v. skal overholdes.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringning kan ske i overensstemmelse med reglerne. Endvidere skal udnyttelsen af gødningens næringsstofindhold opfylde kravene i Landbrugsministeriets bekendtgørelse om grønne marker, sædskifte- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber i jordbruget.

Opbevaringsanlæg for gødning skal bestå af armeret vandtæt beton eller stål og overholde Dansk Ingeniørforenings normer for konstruktion, styrke og tæthed.

Det er ejerens ansvar, at anlæg til opbevaring af gødning m.v. altid har tilstrækkelig kapacitet til, at sikre en miljømæssig forsvarlig udbringning af gødning i overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser herom.

Er ejendommens jordtilliggende ikke nok til, at den producerede gødning udelukkende må spredes på dette areal, skal der til enhver tid foreligge skriftlige aftaler der sikrer, at den overskydende gødning kan spredes på anden ejendom, således at de gældende regler for udbringning af husdyrgødning kan overholdes i henhold til bekendtgørelse nr. 128 af 22. februar 2000 om husdyrhold og arealkrav m.v samt bekendtgørelse nr. 877 af 10. december 1998 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv..

Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester m.m..

Der må i forbindelse med transporten af gylle ikke forekomme spild.

Påfyldningspladsen ved gyllebeholder, skal være befæstet med afløb til opsamlingsbeholder. Arealet skal have mindst 3% fald mod afløb. Det befæstede areal skal bestå af et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale og skal udføres således, at det kan modstå påvirkninger fra køretøjer m.m..

Der må kun anvendes GBK-godkendte gyllebeholdere.

Een gang årligt skal der rapporteres til tilsynsmyndigheden vedrørende en mark- og gødningsplan, gældende for husdyrgødning.

Mark- og gødningsplanen skal indeholde følgende og udspecificeres for hver af virksomhedens marker:

- regnskab der viser gødningsproduktion, udkørsel og lagerbeholdning.
- udnyttelsesprocenten for kvælstof.
- gyllens indhold af kvælstof, fosfor og tørstofindhold.

Rapporteringen skal ske **pr. 1. august** og skal være tilsynsmyndigheden i hænde **senest 1. september** hvert år.

Den der forestår sprøjtning på ejendommen er i besiddelse af sprøjtebevis.

2.2.3 Støjgrænser.

Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i skel må ikke overstige:

Dag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
Aften	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Nat	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)

Støjens maksimalværdier må om natten - kl. 22.00 til kl. 07.00 - ikke overstige 55 dB(A).

Kørsel til og fra virksomheden samt den interne trafikstøj er omfattet af de ovennævnte støjgrænser.

2.2.4 Kontrol af støjgrænserne.

Virksomheden skal såfremt tilsynsmyndigheden anmoder om det - dog max. 1 gang om året - lade foretage en støjmåling og/eller en støjberregning til dokumentation for, at godkendelsens vilkår er overholdt. Støjmålingen/berregningen skal udføres efter nedennævnte retningslinier.

Evt. kontrolmålinger skal foretages, når virksomheden er i fuld drift. Støjmålingen/støjberregningen skal foretages ved virksomhedens foranstaltning, og i overensstemmelse med de retningslinier, der er opstillet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra 1993 om beregning af støj fra virksomheder. Støjmålingen/berregningen skal udføres af akkrediteret laboratorium eller certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning for udførelse af "Miljømålinger - ekstern støj".

Måleresultaterne skal tilsendes tilsynsmyndigheden og være ledsaget af oplysninger om de driftomstændigheder, hvorunder de er fremkommet.

2.2.5 Støv- og lugtgener.

Anlæggene må ikke give anledning til støv- og lugtgener udenfor virksomhedens areal, der efter tilsynsmyndighedens opfattelse kan betegnes som væsentlige.

Der skal inden 3 døgn efter omrøring i gylletanken igen være dannet et tætsluttende naturligt eller kunstigt flydelag.

2.2.6 Kontrol af luftformige emissioner.

Virksomheden skal såfremt tilsynsmyndigheden anmoder om det - dog max. 1 gang om året - for egen regning lade foretage luftemissionsmålinger efter følgende retningslinier:

Kontrolmålinger skal foretages, når virksomheden er i fuld drift og ved virksomhedens foranstaltning. Kontrolmålingerne skal være i overensstemmelse med de retningslinier, der er opstillet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1990.

Målingerne skal udføres af akkrediteret laboratorie eller certificeret person som er godkendt til at udføre målinger af nærværende art.

Måleresultaterne skal tilsendes tilsynsmyndigheden, og være ledsaget af oplysninger om de driftsomstændigheder, hvorunder de er fremkommet.

2.2.7 Spildevand.

Afløb fra trixtank må ledes til sivedræn via byens afledning.

Ikke forurenede overfladevand må afledes til dræn.

2.2.8 Affald.

Olie- og kemikalieaffald skal afleveres til MOKANA via I/S Fælles Forbrændingen i Hobro. (Regulativ bilag 4).

Såfremt der ønskes anvendt andre godkendte modtagere af olie- og kemikalieaffald skal disse godkendes af Nørager kommune. (Regulativ bilag 4).

Affald generelt skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativer for Nørager kommune.

De til enhver tid gældende regulativer kan rekvireres på Teknisk Forvaltning.

2.2.9 Øvrige vilkår.

Der skal overalt på virksomheden foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium (se bilag 5).

Kemikalier og bekæmpelsesmidler skal opbevares på befæstet areal i aflåst rum. I forbindelse med en slukningsindsats må slukningsvandet ikke kunne spredes til omgivelserne og ved nedsivning forårsage forurening. Ved indgangen til rummet skal oplaget af farlige stoffer markeres ved skiltning.

Mindre døde grise skal opbevares i lukket beholder og større døde grise skal opbevares under presenning. Døde grise transporteres snarest til destruktionsanstalt og må i tidsrummet inden afhentning ikke give anledning til uhygiejniske forhold. Opbevaring af døde grise, må ikke ske nærmere end 15 meter til offentlig vej og naboskel.

2.3 Øvrige forhold.

I henhold til kap. 9 i lov om miljøbeskyttelse, er Nørager Kommune tilsynsmyndighed for virksomheden.

Tilsynsmyndigheden skal have adgang til en gødningsjournal. Det skal af journalen fremgå, hvor, hvornår og i hvilke mængder husdyrgødningen er udbragt.

2.4 Lovgrundlag.

Lovbekendtgørelse om miljøbeskyttelse (Miljøministeriets lovbekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998).

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed (Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 807 af 25. oktober 1999).

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 887 af 10. december 1998).

Bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål (Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 20. januar 2000).

Bekendtgørelse om affald (Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000).

Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav m.v. (Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1147 af 9. december 1994).

Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand (Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 128 af 22. februar 2000).

2.5 Underretning om afgørelsen.

Følgende er blevet underrettet om afgørelsen:

Per Pedersen, Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted, 9610 Nørager
Nordjyllands Amt
Embedslægeinstitutionen for Nordjyllands Amt
Arbejdstilsynet Kreds Nordjyllands Amt
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomiteen for Nørager

Afgørelsen bekendtgøres ved annoncering i Nørager Avis. Samtidig vil Nordjyllands Amt annoncere afgørelse omkring VVM-redegørelse.

2.6 Klage.

Afgørelsen kan påklages til Miljøstyrelsen. Klagen stiles til Miljøstyrelsen og indsendes til Nørager Kommune, Teknisk Forvaltning, Jernbanegade 13, 9610 Nørager og fremsendes inden 4 uger fra offentliggørelsen. Kommunen videresender herefter klagen sammen med udtalelse og kopi af det materiale, der er indgået i vurderingen.

Kommunalbestyrelsens afgørelse kan i øvrigt indbringes for domstolene. Dette skal ske inden 6 mdr. fra offentliggørelsen.

INDGÅET

25 MAJ 1999

TEKNISK FORVALTNING

Køge Tårned 24/5-99.

I følge aftale med Birthe vedrørende min miljø- og godkendelse sender jeg hermed en ansøgning til UTM om at få min miljø-godkendelse hævet fra 265 til 320 DE.

Min begrundelse er at jeg i min daglige kamp på at få min produktion fremtidsrettet er oppe på 310 til 320 DE. Det er sket ved daglig optimering eksempelvis producerer mine søer 26,5 gms år samt at vi er gået over til kunstig søoverføring og dermed sæt 25 søer ud som på her giver plads til 50 søer. I de samme bygninger samtidig er tilvæksten steget både ved søgræs og slagtesvinene.

Jeg er først her i februar 99 blevet klar over at jeg var kommet over min godkendelse da jeg var nede ved min planteaub konsult for at lave mark- og godkendelsesplan.

Jeg vil samtidig gerne gøre opmærksom på at det intet har med den nye velfærdsstand som jeg fik lov at bygge for i 98.

Des har her vist at det var en god investering også at flytte mine dyller tank over på marken ved den anden det har virkelig mindsket lugten fra gylletank i byen og jeg har aldrig klaget fra byens borgere det er selvfølgelig meget hensyn til borgerne i byen

Jeg håber hermed at udvalget vil se positivt på min ansøgning om det udvalgte godkendelse til 320 DEU så jeg kan bibeholde min produktion samt andre 3 dyllery medarbejdere

Heri udvalget ønsker det vil jeg gerne komme til jeres udvalgs møde og svare på spørgsmål eller i kan komme herud og besigtige min gård / forholdene da jeg ønsker en personlig dialog samt hurtigst muligt få min bedrift sikret

Vedrørende harmonibrav-epibrav - gylleaffald opfylder jeg selvfølgelig det 100%

MVA

Per Pedersen

Gyllebeholdning 6. Vige Tisted
9600 Nerager

Ved beregning af dyreenheder (DE) jf. § 2, anvendes følgende omregningsfaktorer:

Husdyrart	Enhed	Dyreenheder pr. dyr	Dyreenheder	I alt
Kvæg:				
Malkekøer	tungrace	1 årsko	1,18	
Malkekøer	jersey	1 årsko	1,00	
Kvier og stude	tung race	1 årstyr	0,34	
Kvier og stude	jersey	1 årstyr	0,25	
Ammekøer uden opdræt		1 årstyr	0,52	
Ammeko med opdræt ..		1 KPE ¹⁾	1,00	
Tyre	fra fødsel til 250 kg.	1 prod. dyr	0,13	
Tyre	fra fødsel til 350 kg.	1 prod. dyr	0,23	
Tyre	fra fødsel til 450 kg.	1 prod. dyr	0,35	
DE i alt, kvæg				
Svin:				
	Søer med grise til 25 kg og polte ²⁾	1 årssø	0,33	
	Søer med grise til frav. ved 7 uger	1 årssø	0,24	
505	Søer med grise til frav. ved 4 uger	1 årssø	0,22	111,1
13000	Smågrise	7,5 - 25 kg. prod. dyr	0,0056	72,8
	Smågrise	7,5 - 30 kg. prod. dyr	0,0074	
	Slagtesvin	25 - 95 kg. prod. dyr	0,033	
4500	Slagtesvin	25 - 98 kg. prod. dyr	0,036	162
	Slagtesvin	30 - 98 kg. prod. dyr	0,033	
	Slagtesvin	30 - 110 kg. prod. dyr	0,042	
DE i alt, svin				
Fjerkræ:				
	Høner til konsumægproduktion og HPR ²⁾	1 årstyr	0,0067	
	Hønniker til konsumægproduktion, stald m/ dybstrøelse	opdræt	0,0006	
	Hønniker til HPR ³⁾ , stald m/ dybstrøelse	opdræt	0,0009	
	Slagtekyllinger	36 dage prod.	0,0003	
	Slagtekyllinger	39 dage prod.	0,0003	
	Slagtekyllinger	42 dage prod.	0,0004	
	Kalkun	mini prod.	0,0012	
	Kalkun	store prod.	0,005	
	Ænder	prod.	0,0014	
	Gæs	prod.	0,004	
DE i alt, fjerkræ				
Andre:				
	Moderfår med lam	1 årsfår	0,12	
	Heste	under 450 kg	1 årshest	0,38
	Heste	450 - 700 kg	1 årshest	0,50
	Heste	Over 700 kg	1 årshest	0,63
	Mink, ildere og lign.	1 årstæve	0,025	
	Ræve	1 årstæve	0,067	
DE i alt, andre				

1) KPE (kødproducerende enhed) = 1 ammeko + 1,02 årsofdræt + 0,453 slagtekalv

2) Normalt opdræt af polte til erstatning af udsatte avlsdyr i egen besætning er indeholdt i "søer", dvs. polte tæller som søer fra 1. løbning. Indtil 98 kg beregnes polte som slagtesvin

3) HPR = Hvid PlymouthRock

Brugstype: Kvægbrug ____ (min. 2/3 DE kvæg). Svinebrug ____ (min. 2/3 DE svin). Andet husdyrbrug ____

Arealbehov: Kvægbrug $\frac{DE}{2,1^*} =$ _____ Svinebrug $\frac{DE}{1,7^{**}} =$ _____ ha. Andet husdyrbrug $\frac{DE}{2,0^{**}} =$ _____ ha.

(* Dog 2,3 hvis over 70% af arealet udgøres af roer, græs eller græs efterafgrøder)

(** Gældende indtil 1. august 2002 jf. bekendtgørelse 877 af 10. december 1998, hvorefter faktor 1,4 vil være gældende)

Beregning af gødningsmængder ab lager - Svineproduktion

For gylle, staldgødning og ajle er 1 t = 1 m³. For dybstrøelse er 1 t = ca. 1,7 m³.

Husdyrart / staldtype	Antal	Mængde i ton (t) pr. årsdyr eller pr. produceret enhed							
		Gylle***		Fast gødning		Ajle***		Dybstrøelsesgødn.	
		t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år	t pr. dyr inkl. vand	t pr. år	t pr. dyr	t pr. år
En årssø m. grise til 7,5 kg. Fuldspaltegulv* Delvis spaltegulv* Fast gulv* Fast gulv, opdelt lejeareal** Fast gulv, dybstrøelse**	505	5,41 5,41 4,09	2752	0,79		4,18		0,79 2,04	
En smågris, 7,5-30 kg Fuldspaltegulv Toklimastald, delvis spaltegulv Fastgulv Toklimastald, dybstrøelse	13000	0,114 0,120	1482	0,021		0,076		0,038	
1 slagtesvin, 30-98,3 kg Fuldspaltegulv Delvis spaltegulv Fast gulv Opdelt lejeareal Dybstrøelse	4500	0,48 0,48 0,27	2160	0,14		0,32		0,11 0,22	
Samlet mængde pr. år			gylle: 6374 t	gødn.: _____ t		ajle: _____ t		dybstr.: _____ t	

*) Gælder både farestalde og drægtighedsstalde. Normalt fordeler gødningsmængden fra en årssø sig med 2/3 i løbe- drægtighedsstalden og 1/3 i farestalden.

**) Gælder kun drægtighedsstalde

***) Mængden af gylle og ajle er inkl. spildt drikkevand og vaskevand. Korrektion se side 6

Forudsætninger

- 1 slagtesvin Opdrættet fra 30 til 98,3 kg levende vægt, foderforbrug 200 FEs.
 1 årssø En årssø, 22 grise til 7,5 kg (fravæning ved ca. 4 uger, 1.300 FEs pr. årssø. Ca. 2/3 af gødningsmængden i løbe- og drægtighedsperioden, 1/3 i diegivningsperioden.
 1 smågris Tilvækst 22,5 kg (fra vægten 7,5 til 30 kg), 2 FEs pr. kg tilvækst. (Udskilt mængde gødning + ajle: 0,088 t pr. smågris).

Mængdekorrektion for afvigende vægtinterval

Slagtesvin Der korrigeres med følgende faktor: (vægt ved afgang minus vægt ved start) x (22,4 + (0,2 x (vægt ved afgang + vægt ved start))) / 3.280.

Årssøer Der er normalt ikke tilstrækkeligt grundlag for at korrigere for afvigende produktionsniveau, men korrektion for unormalt stort eller lille vandforbrug kan være aktuelt. Der bør fremvises dokumentation for væsentlige afvigelser fra normmængderne.

Smågrise Der korrigeres med følgende faktor: (vægt ved afgang minus vægt ved start) x (22,4 + (0,2 x (vægt ved afgang + vægt ved start))) / 673.

De inkluderede vandmængder er baseret på følgende gennemsnit for forskellige produktioner:

Vandmængder	Drikkevandsspild	Vaskevand
1 årssø, farestald, 2,4 kuld, liter	0	400 (250-600)
1 årssø, drægtighedsstald, liter	0	0
1 smågris, prod., delvis og fuldspaltegulv, liter	15 (0-30)	15 (10-20)
1 smågris, prod., fast gulv el. dybstrøelse, liter	15 (0-30)	0
1 slagtesvin, prod., fuld- el. delvis spaltegulv, liter	75 (0-250)	25 (15-40)
1 slagtesvin, prod., fast gulv el. dybstrøelse, liter	75 (0-250)	0

Nedbør

Der er regnet med en netto nedbørsmængde på 0,4 m³ pr. m² beholderoverflade eller møddingsareal (møddingsvand til ajlebeholder / gyllebeholder).

Nørager Kommune
Jernbanegade 13
9610 Nørager

UDSKREVET 14-11-2000 AF afj
Uden garanti for de udlæste oplysningers rigtighed.

1:1000

REGULATIV FOR AFHENTNINGSORDNING FOR EMBALLERET OLIE OG KEMIKALIEAFFALD FRA VIRKSOMHEDER I MOKANA'S INTERESSENT KOMMUNER

1. Lovgrundlag.

Dette regulativ er udarbejdet i henhold til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 804 af 15. december 1989 om olie- og kemikalieaffald, § 6 og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 131 af 21. marts 1993 om bortskaffelse, planlægning og registrering af affald, kap 5.

2. Gyldighedsområde.

Regulativet gælder for alt emballeret olie- og kemikalieaffald fra industri-, håndværks- og servicevirksomheder samt offentlige og private institutioner i Nørager kommune.

Enhver affaldsproducent har pligt til at benytte nærværende afhentningsordning, medmindre kommunalbestyrelsen har meddelt fritagelse herfor, jvf. regulativets punkt 11

3. Affaldsarter/undtagelser.

Regulativet omfatter alt emballeret olie- og kemikalieaffald. Olie- og kemikalieaffaldsarterne er defineret i bekendtgørelse nr. 804 af 15. december 1989.

Regulativet omfatter ikke eksplosivt, selvantændeligt, radioaktivt eller smittefarligt affald.

4. Affaldsmængder.

Emballeret olie- og kemikalieaffald skal afhentes når der er en passende mængde, dog bør der foretages afhentning mindst en gang årligt

Mindre mængder olie- og kemikalieaffald kan evt. efter nærmere aftale med kommunen afleveres enten på den kommunale modtageplads, eller til en af kommunen for lokalområdet etableret indsamlingsordning.

5. Deklaration

Før afhentning skal producenten sørge for korrekt udfyldning af deklARATIONEN, vedhæftning af affaldskort og mærkning af emballager, jvf. vejledning herom på deklARATIONEN.

Deklarationsblanketter udleveres gratis af MOKANA

6. Emballering

Før afhentning af emballeret olie og kemikalieaffald må affaldsproducenten sikre sig, at affaldet er korrekt emballeret i godkendte emballager.

Ved forkert eller utilstrækkelig emballering kan en bestilt afhentning afvises af hensyn til håndtering og transport.

Ved forkert og/eller utæt emballage kan MOKANA omemballere affaldet. Udgiften hertil betales af affaldsproducenten efter gældende takstblad.

7. Godkendte emballager

For godkendelse af en emballage må det kræves, at denne er tæt

og tæt tillukket, samt egnet til opbevaring og transport af affaldet.

Godkendte emballager kan feks. være.

Spunstromler af jern 1/1, 1/2 og 1/4

Spændelågstromler 1/1 og 1/2

Plastpalletanke (ombytning)

Plastdunke fra 25 – 200 l

Plastsække 200 l gennemsigtige 190 x 75 x 0,2 mm til emballering af tomme dunke på mindre end 25 l.

Ved tvivlstilfælde kan der hentes yderligere oplysninger om godkendte emballager hos MOKANA.

8. Bestilling af afhentning.

Bestilling af afhentning foretages telefonisk eller skriftligt af producenten hos MOKANA, Langerak 21, 9220 Aalborg Ø, tlf. 98 15 45 30, telefax 98 15 12 47.

Ved bestilling opgives deklARATION nr., producentens navn, adresse, telefonnummer, og kontaktperson, samt affaldets art, mængde, antal tromler, dunke, sække eller plastpalletanke og eventuelt nye emballager, ombytning eller køb.

Bestilling kan evt. foretages ved at den udfyldte deklARATION telefaxes til MOKANA.

9. Afhentning.

Afhentningsordningen administreres af MOKANA, der planlægger afhentningsturene således, at der tilstræbes afhentet hele læs pr. tur, dog tilstræbes en bestilt afhentning at være

udført inden for 14 dage.

10. Tilsyn og kontrol.

MOKANAs kvitterede kopi af deklarationen skal opbevares i virksomheden for tilsynsmyndighedens kontrol.

Kommunen er tilsynsmyndighed.

I de tilfælde hvor amtet er tilsynsmyndighed, jvf. miljøministeriets bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomheder, fører amtet tilsynet.

11. Dispensation.

Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning meddele affaldproducenten fritagelse for benyttelsespligten, hvis virksomheden godtgør, at affaldet ved den pågældende foranstaltning håndteres og bortskaffes på miljømæssig forsvarlig måde jvf. § 7 i bekendtgørelse nr. 804 af 15. december 1989 om olie- og kemikalieaffald.

12. Gebyr.

For afhentning og håndtering af olie- og kemikalieaffald afregnes efter MOKANAs gældende takster.

For destruktion af olie- og kemikalieaffaldet hos Kommunekemi betales efter Kommunekemis gældende prisliste.

Takstblade reguleres en gang årligt for det følgende år, på grundlag af det godkendte budget.

MOKANA kan opkræve depositum eller anden tilstrækkelig sikkerhed for destruktion af affaldet, når det skønnes, at der er

risiko for at affaldsproducenten kommer i restance, eller at betalingskrav bliver uerholdelige.

I tilfælde af manglende betaling kan afgiften inddrives ved udpantning.

13. Overtrædelse.

Overtrædelse af de i regulativets punkt 2 – 11 anførte bestemmelser eller undladelse af at efterkomme anvisninger og påbud fra tilsynsmyndigheden straffes med bøde eller hæfte, jvf. § 14 i bekendtgørelse nr. 804 af 15. december 1989 om olie og kemikalieaffald, og jvf. kap 8 i bekendtgørelse nr. 131 af 21. marts 1993 om bortskaffelse, planlægning og registrering af affald.

14. Klager.

Klager vedrørende den daglige drift af afhentningsordningen rettes til MOKANA.

Øvrige klager skal rettes til kommunen.

Afgørelser truffet af kommunen (amtet jvf pkt. 10) kan ikke påklages til højere administrativ myndighed.

15. Ikrafttrædelse.

Regulativet træder i kraft den 15.3.1994

Samtidig ophæves tidligere regulativ.

Således tiltrådt den 15.3.94 af Nørager kommunalbestyrelse.

Poul Larsen
udvalgsformand

Knud Erik Jessen
konst. kommuneingeniør

Rapport nr. 6 - 1998
 Statens Skadedyrlaboratorium
 Skovbrynet 14, 2800 Lyngby
 Telefon 45 87 80 55

AFVÆK NR.			
OPRIGT DATO	LS	1998	
20 OKT. 1998			
CIRK TIL			
KØB TIL			

Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 1998

Den mest almindelige flue på danske gårde og i huse er stuefluen (*Musca domestica*). Denne vejledning handler derfor mest om den. Vejledningen oplyser om forebyggelse og bekæmpelse i kvæg- og svinestalde. Et særligt afsnit handler om stuefluer i hønsestalde. Endvidere er medtaget visse fluer på kvæg på marken, plantagefluen (*Hydrotaea irritans*) og den lille stikflue (*Haematobia irritans*).

Stikfluen (*Stomoxys calcitrans*) der findes på mange gårde, især gårde med kvægbesætninger, og den lille stueflue (*Fannia canicularis*), som især findes på og omkring pelsdyrfarme, omtales kun sporadisk i denne vejledning. Men Statens Skadedyrlaboratorium rådgiver gerne om disse fluers biologi og bekæmpelse. Henvendelse herom til laboratoriet.

Stuefluens levevis

For at kunne anvise principper for fluebekæmpelse må fluernes levevis først kort gennemgås. Når man ved, hvordan fluerne udvikles, og hvor de forekommer, kan man bedre bekæmpe dem.

Stuefluerne lægger især deres æg i gødning - jo friskere, jo mere tiltrækkende. Gødningen må dog være nogenlunde fast, ellers drukner larverne. Selv gylle har ofte et flydelag, der er tykt og tørt nok til, at fluelarverne kan leve der. Dette gælder især svinegylle. Stuefluerne yngler navnlig i gødning af svin, høns, kalve og heste, hvorimod ren kogødning er mindre egnet for dem.

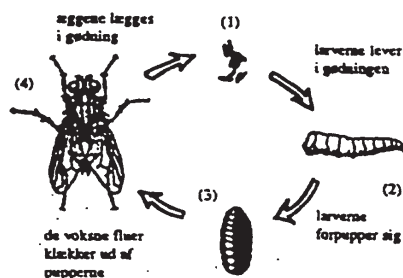
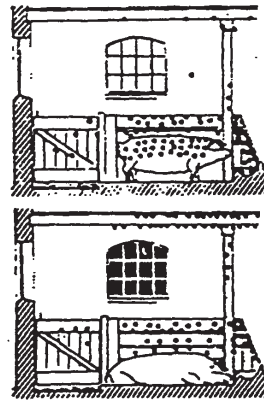

Fig. 1. Stuefluens udvikling
 Figur 1. K.-M Vagn Jensen

Udviklingen fra æg til flue tager en til to uger afhængig af temperaturen i gødningen, kortest ved 35°C. Ved temperaturer over 45°C dør lar-

ver og pupper. I figur 1 ses stuefluens udvikling. Blot 8-16 timer efter at æggene er lagt, klækker de, og små larver kravler ud i den friske gødning. På mindre end en uge vokser de bevægelige larver sig store, og herefter forpupper de sig. De 5-6 mm lange tøndeformede pupper er ubevægelige og kan ikke som larverne kravle til bedre betingelser - for eksempel mere ilt eller en mere passende temperatur. I puppen forvandles larven til den voksne flue på under en uge. Når fluerne er brudt ud af puppen parrer de sig, og efter nogle få dage kan hunfluen begynde at lægge æg.

De voksne fluer sidder om dagen gerne på svin og kreaturer - se figur 2. De sidder også på de nærmeste skillevægge, stolper eller omkring fodertruget. Skinner solen ind ad vinduerne eller staldøren, sætter fluerne sig gerne i solstrålerne, ligesom de tit sidder på smågrisenes varmelamper, på malkeanlæg og andre varme steder. Jo varmere en hunflue kan få det, jo hurtigere udvikles æggene, og jo flere æg kan den lægge.

Figur 2.

Skematisk tegning, der viser stuefluernes fordeling i en svinestald om dagen (øverst) og om natten. Fluerne er om dagen koncentreret på svinene, på skillevæggene og over truget. Om natten er der ingen fluer på dyrene, men stadig mange på den øverste del af stolperne (Keiding, 1970).

Om natten sidder fluerne på vægge og træværk og rør, der afgrænser båsene. Fluerne kan også sidde på stolper og på loftet, hvis det ikke

er for højt oppe. Helst sidder de så tæt på dyrene som muligt. Stuefluen lever af husdyrenes foder, men sutter også f.eks. sved, sekreter og mælk, hvor det er muligt. Fluen lever hovedsagelig af sukker, men hunfluen skal have protein for at kunne lægge æg.

Om efteråret stiger fugtigheden i stalden, når det bliver køligere. Der breder sig da ofte en svampesygdhed mellem fluerne, og de døde fluer ses siddende på stolper og vægge med benene ud til siderne og snablen suget fast til underlaget. Sygdommen er helt ufarlig for husdyr og mennesker, men kan reducere antallet af fluer kraftigt.

I danske stalde findes foruden stuefluen som nævnt også en anden slags flue, nemlig stikfluen (*Stomoxys calcitrans*), som suger blod på dyrene. Stikfluer yngler især i kostalde og i stalde med ungkreaturer, i fugtige rester af kraftfoder, halm og gødning.

Stikfluen kan også optræde i svinestalde ved ophobninger af halm og gødning.

Stikfluen ligner stuefluen til forveksling, men kan kendes fra denne på at den har en fremadrettet sylformet stiksnabel. Ofte sidder stikfluerne samlet i loftet over dyrene, hvorfra de bevæger sig ned og suger blod på dyrene.

Forebyggelse af masseforekomst

Forebyggelse af flueplager kræver en god gødningshåndtering - men selv mange moderne stalde er ikke indrettet hensigtsmæssig med hensyn til denne form for hygiejne. Allerede når ny- og ombygninger planlægges sammen med byggefirmaerne, må disse hensyn tages med. God hygiejne indebærer, at man dagligt fjerner rester af gødning og foder nær skillevægge og langs kanter af render til automatiske gødningsanlæg. Den daglige rengøring er af stor vigtighed, således at der ikke finder en ophobning sted af gamle foderrester eller gødning. Kalvebokse giver ofte en stor produktion af fluer, hvis gødningen ligger mere end en uge. Særlige flueproblemer kan der være i spaltegulvsstalder for svin. Svinegylle danner altid flydelag, og dette er tykke og mest flueegnet, hvor der suppleres med strøelse. Selv i slagtesvinestalde med fuldt spaltegulv kan gyllen producere masser af fluer. Uden bygningsmæssige ændringer kan dette undgås ved konstant omrøring af gyllen eller ved behandling med larvicider. Mere herom senere.

Er der kun mange fluer i de varme perioder, er det sandsynligt, at møddingen er hovedkilden, medmindre en hastig undersøgelse med en

greb og en lygte i svinestierne og kalvebokse viser, at der er mange larver og pupper her. Men også flueudvikling på møddingen kan forebygges.

Gammeldags stablede møddinger kan udbygges trinvist, således at den friske gødning har så lille overflade og så stor dybde som muligt. Overfladen dækkes om muligt med presenning, så gødningsvarmen ikke slipper væk.

Fluelarver dør som nævnt ved temperaturer over 45°C.

Udlæggermøddinger kan vanskeligt overdækkes. Har man gødning fra flere stalde eller staldafsnit, bør den mest flydende gødning udtages sidst, for eksempel gødning fra køer, kalve eller ungvæg.

Mekanisk bekæmpelse

Fluefangere med lim, som fluerne klæber fast i, når de lander, er en velkendt mulighed. Lysfælder er en anden og nyere mulighed. Lyset kan komme fra en pære eller fra et lysstofrør. Selve fælden kan bestå af en fangkurv som insekterne suges ned i, eller af en grill af træde med høj elektrisk spænding der dræber fluerne.

Disse former for mekanisk bekæmpelse af fluer kan nogle steder hjælpe med til at reducere på antallet af fluer. Men fælles for dem alle er, at de endnu ikke har vist, at de alene kan bekæmpe en flueplage i staldene.

Biologisk bekæmpelse

Ved biologisk bekæmpelse prøver man at udnytte de fjender som fluerne har i forvejen. Indtil nu har det i Danmark kun været muligt at bringe biologisk bekæmpelse af fluer til at fungere i nogle hønsehuse og i svinestalde med spaltegulv. I visse typer af hønsehuse er der så mange biller i gødningen, at disse kan begrænse mængden af fluelarver. I disse tilfælde kan fjerkræavleren gemme noget af den gamle gødning med biller i, når husene renses, og på den måde sikre, at der er en god bestand af biller hele tiden. Metoden kan dog ikke anbefales i dag, da billerne kan være reservoir for *Salmonella*. I svinestalde med spaltegulv anvendes i dag mange steder rovfluer (*Ophyra aenescens*), hvis larver er rovdyr der lever af larver af stuefluen. De foreløbige erfaringer er meget lovende. I dag forhandles der også snyltehvepse til bekæmpelse af fluer, der findes dog endnu ikke dokumentation for effektiviteten. Forhåbentlig vil det i fremtiden være muligt at anvise flere muligheder for biologisk bekæmpelse.

Resistens

Ved brug af kemiske bekæmpelsesmidler i stalderne til fluebekæmpelse kan der udvikles resistens (nedarvet modstandsdygtighed) over for midlerne. Det er muligt at undgå eller i det mindste at forsinke udviklingen af resistens. Dette gøres bedst ved 1) at lære at leve med en lille fluebestand i stalderne, 2) kun at foretage en kemisk bekæmpelse når det er nødvendigt, 3) ikke at søge en total bekæmpelse, 4) at anvende de rigtige midler på de rigtige steder og tidspunkter (se nedenfor) og 5) periodevis at undlade bekæmpelse og 6) at skifte mellem midler med forskellige aktive stoffer.

Grunden til at disse principper forhindrer eller forsinker en resistensudvikling er, at ikke alle fluer udsættes for fluegiften. Dette medfører, at de næste generationer af fluer vil blive mindre resistente end ellers, da de er afkom af både resistente og ikke resistente fluer.

Kemisk bekæmpelse

Kemisk bekæmpelse af stuefluen og stikfluen vil ofte indgå i et bekæmpelsesprogram. Nedenfor gennemgås de forskellige muligheder for kemisk bekæmpelse. Midlerne er alle godkendt til formålet af Miljøstyrelsen, efter at deres effektivitet er vurderet af Statens Skadedyrlaboratorium. Ved kemisk bekæmpelse er larvicider den basale metode. Smøremidler, plader med granulat, forstøvningsmidler, aerosoler, og eventuelt sprøjtemidler kan anvendes supplerende. Smøremidler og plader med granulat kan ikke anvendes til bekæmpelse af stikfluer.

Larvicider: larvebekæmpelsesmidler får en stadig større udbredelse. Dræbes fluerne allerede i larvestadiet, ses ingen fluer. Midlerne anvendes hvor gødningen ligger i en længere periode, f.eks. i gødningskældre og gyllekanaler med flydelag og i kalvebokse. Behandlingen foretages på den friske gødning med passende mellemrum i fluesæsonen. Ved behandling af møddingen med larvicider skal man også koncentrere sig om den friske gødning, da fluerne ikke yngler i gødning, der er mere end 2-3 uger gammel. Behandling af møddingen er kun nødvendig i de perioder af året hvor temperaturerne er over 10-15°C. Disse midler har endnu ikke medført udvikling af resistens og de er derfor meget anbefalelsesværdige.

Smøremidler og plader med granulat: smøremidlerne udsføres med pensel på stolper, forværk, øverst på skillevægge og så videre. Anvend kun midlerne hvor der er flest fluer. Midlerne kan også smøres på ophængte pap-

plader, strimler, lister og lignende. Smør i smalle, lodrette striber. Et lignende middel er af fabrikanten opklæbet på plader. Sørg altid for, at midlerne holdes uden for dyrenes rækkevidde.

Rigtigt anvendt giver smøremidler en god fluereduktion, forudsat at man ikke giver fluerne alt for gode muligheder for at formere sig, eller at man anvender larvicider samtidigt. Anvendes smøremidlerne rigtigt, kan udviklingen af resistens undgås eller forsinkes. Disse midler kan ikke anvendes mod stikfluer, da disse ikke spiser sukker, men kun blod.

Forstøvningsmidler og aerosoler: midlerne har en øjeblikkelig virkning, men ingen langtidsvirkning. De anvendes f.eks. på særligt varme dage, eller når travlhed i marken har forhindret en effektiv udmugning.

For at sikre sig imod udvikling af resistens bør midlerne ikke anvendes hyppigere end en gang om ugen. Resistens forekommer lokalt, men den er i reglen lav.

Sprøjtemidler: sprøjtemidler er til behandling af overflader i stalde. Midlerne tilsigter at have en langtidsvirkning, men denne vil i praksis afhænge af flueproduktionen og af de lokale fluers resistens mod midlet. Anvendelse af sprøjtemidler medfører ofte udvikling af høj resistens.

Dosering: 1-2 g aktivt stof pr. m² og ca. 7,5 liter væske pr. 100 m² sprøjtet overflade (se brugsanvisning). Sprøjt ikke på ydervægge, men på loftet over dyrene, udvendigt på forværk, øverst på skillevægge, på stolper, i solvendte vinduer og på døre. Samme sprøjtemetode anvendes mod stikfluer, dog særlig koncentreret til loft og stolper.

Andre fluer

I visse stalde kan der i perioder ses masseforekomst af andre fluer, f.eks. bananfluer, der kan yngle i fugtige foderrester. Som regel kan bekæmpelse foretages med larvicider hvor fluerne yngler, eller med forstøvningsmidler og aerosoler.

Fluebekæmpelse i hønsestalde

Mange hønserier har i de sidste år haft voldsomme flueproblemer, og Statens Skadedyrlaboratorium har derfor i samarbejde med Det Danske Fjerkræraad udarbejdet en speciel vejledning i „Fluebekæmpelse i æglæggestalde“. Meddelelse nr. 86-1 fra Landsudvalget, 26 sider. Den kan i begrænset omfang fås ved henvendelse til Det Danske Fjerkræraad, Trommesalen 5 IV, 1614 København V, tlf. 33 25 41 00 (pris 30 kr.) (eller Statens Skadedyrlaboratorium, telefon 45 87 80 55).

Smøremidler og aerosoler

Bekæmpelse af de voksne fluer kan i hønsestalde kun finde sted med smøremidler og aerosoler, da hønsene jo ikke kan fjernes før sprøjtning med et langtidsvirkende middel. Sprøjtning med langtidsvirkende midler kan heller ikke anbefales før indsætningen af et nyt hold høns, da flueproblemerne først kommer efter nogle uger, hvor virkningen af midlet er aftaget. Smøremidler kan i burhønserier anvendes på diverse endeflader, men må suppleres med udmøring på ikke-absorberende plader, som ophænges i gangene mellem burrækkerne. I nethønserier kan pladerne ophænges f.eks. langs æglægningskasserne, eller der kan smøres direkte udvendigt på disse kasser.

Aerosoler og forstøvningssprøjter kan anvendes, når ventilationen er afbrudt og bør ikke anvendes hyppigere end en gang om ugen, da man ellers hurtigt vil få resistensproblemer.

Larvebekæmpelse

Larvebekæmpelse vil nok blive den dominerende måde til bekæmpelse af fluer i hønsestalde. I burhønserier kan larverne leve i gødningen i gylle eller skraberkanaler og i gødningen på de plader, som sidder under burene og midlertidigt tilbageholder gødningen. Selv såkaldt „vådgødning“ er hist og her tør nok til, at fluelarverne kan leve der.

Gødningen på prepladerne kan skrubbes ned udefra, og det må gøres ugentligt i sommerhalvåret. Falder gødningen i en skraberkanal, skal anlægget aktiveres i løbet af samme uge. Ved våd gylle kan det være nødvendigt at tilføre ekstra vand i begge ender af kanalen. Vil man undgå for megen vandtilsætning, kan man bruge et larvicid enten til opløsning i vand eller som granulat. I nethønserier og burhønserier med tør gødningskælder er larvebekæmpelsen især et problem om foråret eller kort efter tøm-

ning af gødningskælder. Når gødningen bliver mere tør, stiger antallet af forskellige billearter (den lille melbille, *Alphitobius diaperinus*, og stumpbillen, *Carcinops pumilio*, og flere andre), som æder fluelarverne. Larviciderne synes ikke at genere billerne og deres larver ved anvendelse af normal dose.

Fluer på kvæg på marken

Disse fluer opdeles i stikkende fluer, der suger blod på kvæg og gør dyrene urolige, og sugende fluer, der besøger sår, yver og øjne. Specielt de sugende fluer kan overføre forskellige sygdomme. De vigtigste af disse flue-bårne sygdomme er øjenbetændelse og sommermastitis (fluestik).

Midlerne til beskyttelse af kreaturerne mod disse fluer findes i form af plastic-øremærker imprægneret med insekticid, som spredes sig ud på dyrets overflade. De fleste af disse øremærker kan påsættes ved udbinding, hvis man ønsker at beskytte kreaturerne mod fluer hele sæsonen. Hvis de skal beskytte mod sommermastitis, sættes mærkerne på den sidste uge i juni. Mærkerne skal fjernes, når kvæget kommer på stald af hensyn til fare for resistensudviklingen hos fluerne i stalden.

Der findes også væsker med midler der kan hældes på ryggen af kreaturerne. Disse midler er effektive i ca. en måned efter at dyrene er behandlet.

De stikkende fluer har vist sig at være særligt følsomme for behandling med insekticid, men også antallet af de andre fluearter falder. Derimod beskytter midlerne ikke mod massive kvægmygangreb.

Anerkendelse

Statens Skadedyrlaboratorium anerkender midler til fluebekæmpelse, hvis vore forsøg har vist, at midlet virker godt. En anerkendelse betyder også, at midlet sandsynligvis ikke vil give resistensproblemer de første par år, hvis brugsanvisningen følges. Vor anerkendelse af midler sikrer derfor landmanden et godt produkt. Anerkendelserne revurderes løbende og kan tilbagekaldes med kort varsel.

**Fortegnelsen over fluemidler nævnt i „Retningslinierne“
med angivelse af fabrikanter eller importører**

1. Sprøjtemidler

Sprøjtemidler er ikke anerkendt til bekæmpelse af stuefluer, da der mange steder er for høj resistens til, at de har den tilsigtede langvarige virkning. Midlerne kan anvendes mod stikfluer.

Virkestof	Handelsnavn	Fabrikant eller importør
dimethoat	DLG Dimethoat 28	Agro Dan A/S Postbox 2109 Mådevej 80 6705 Esbjerg Ø
	Mortalin Dimethoat sprøjtegift mod fluer	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74 - 76 4690 Haslev
	Perfektion EC 20	BASF Danmark A/S Ved Stadsgraven 15 2300 København S

2. Smøremidler og granulatplader til supplerende bekæmpelse af stuefluer i stalde.

*) Anerkendt til supplerende fluebekæmpelse i stalde i henhold til brugsanvisningen.

Præparatets navn	Aktivt stof	Procent	Fabrikant eller importør
Alficron Plus	azamethiphos	10%	Novartis Agri A/S Lyngbyvej 172 2100 København Ø.
Malure fluegiftplader*)	methomyl muscalure	0,1111 g/plade 0,0042 g/plade	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
Malure Fluesmøremiddel	methomyl muscalure	1,07% 0,04%	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
Trinol smøremiddel	propetamphos muscalure	6,00% 0,04%	Agro Dan A/S Postbox 2109 Mådevej 80 6705 Esbjerg Ø.

3. Forstøvningsmidler og aerosoler til udsprøjtning i luften

- anerkendt til bekæmpelse af stuefluer.

Ikke anerkendte midler er ikke medtaget i denne oversigt

Præparatets navn	Aktivt stof	Procent	Fabrikant eller importør
<i>(a) Opløsninger anerkendt til bekæmpelse af fluer ved forstøvning af mindst 0,5 cm³ pr. m³ rum.</i>			
DLG Staldfluedræber	bioresmethrin	0,20%	Agro Dan A/S Postbox 2109 Mådevej 80 6705 Esbjerg Ø.
	piperonylbutoxyd	0,75%	
Pytoxan Fluemiddel	pyrethrin I & II	0,4%	Bayer A/S Division Agrokemi Nørgaardsvej 32 2800 Lyngby
	piperonylbutoxyd	2,4%	
Mortalin Special 86	pyrethrin I & II	0,4%	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
	bioresmethrin	0,05%	
	piperonylbutoxyd	2,40%	
<i>(b) Aerosolbomber (trykdåser) anerkendt til bekæmpelse af fluer ved sprøjtning i mindst 10 sekunder pr. 30 m³ (svarende til ca. 10 g aerosol pr. 30 m³).</i>			
Kill-it Stald Spray N	pyrethrin I & II	0,36%	Bayer A/S Division Agrokemi Nørgaardsvej 32 2800 Lyngby
	piperonylbutoxyd	2,16%	
<i>(c) Aerosolbomber (trykdåser) anerkendt til bekæmpelse af fluer ved sprøjtning i mindst 7 sekunder pr. 30 m³ rum (svarende til ca. 10 g aerosol pr. 30m³).</i>			
Mortalin Special Flueaerosol	pyrethrin I & II	0,40%	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
	bioresmethrin	0,05%	
	piperonylbutoxyd	2,40%	
<i>(d) Aerosolbomber (trykdåser) anerkendt til bekæmpelse af fluer ved sprøjtning i mindst 5 sekunder pr. 30 m³ rum (svarende til ca. 10 g aerosol pr. 30m³).</i>			
Stald-Chock Fluespray D	pyrethrin I & II	0,40%	Aeropak A/S Aldumvej 1 8722 Hedensted
	piperonylbutoxyd	2,00%	
Trinol Turbo jet mod fluer	pyrethrin I & II	0,40%	Aeropak A/S Aldumvej 1 8722 Hedensted
	piperonylbutoxyd	2,00%	

4. Larvicider (Larvebekæmpelsesmidler) - anerkendt til bekæmpelse af fluelarver.

Præparatets navn	Aktivt stof	Procent	Fabrikant eller importør
Mortalin Cyromazin mod fluelarver	cyromazin	2%	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
Neporex WSG 2	cyromazin	2%	Novartis Agri A/S Lyngbyvej 172 2100 København Ø.
Dimilin	diflubenzuron	25%	K.V.K. Agro A/S Lyngvej 2 4600 Køge
Trinol LARVE-MIDDEL	diflubenzuron	25%	K.V.K. Agro A/S Lyngvej 2 4600 Køge

5. Øremærker til kvæg på marken

Anerkendt til beskyttelse af græssende kvæg mod stikfluer og ikke stikkende fluer.

Præparatets navn	Aktivt stof	Pr. øremærke	Fabrikant eller importør
Electron	cypermethrin	1,02 g/stk.	Cyanamid International 15, Rue du Basquet Belgien

6. Væsker til brug på kvæg på marken

Anerkendt til beskyttelse af græssende kvæg mod stikfluer og ikke stikkende fluer.

Præparatets navn	Aktivt stof	Procent	Fabrikant eller importør
Renegade	alpha-cypermethrin	1,5%	Cyanamid International 15, Rue du Basquet Belgien
Flusa	alpha-cypermethrin	1,5%	Pharmacia og Upjohn Animal Health Overgaden Neden Vandet 7 1414 København K.
Coopersect spot on	deltamethrin	1%	Schering - Plough A/S Hvedemarken 12 3520 Farum

Rapport nr. 6 - 1998
 Statens Skadedyrlaboratorium
 Skovbrynet 14, 2800 Lyngby
 Telefon 45 87 80 55

ADRESSE NR.		ADRESSE NR.
ADRESSE STREET	LS	ADRESSE STREET
20 OKT. 1998		
STIKK TIL		
KONTAKT TIL		

Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 1998

Den mest almindelige flue på danske gårde og i huse er stuefluen (*Musca domestica*). Denne vejledning handler derfor mest om den. Vejledningen oplyser om forebyggelse og bekæmpelse i kvæg- og svinestalde. Et særligt afsnit handler om stuefluer i hønsestalde. Endvidere er medtaget visse fluer på kvæg på marken, plantagefluen (*Hydrotaea irritans*) og den lille stikflue (*Haematobia irritans*).

Stikfluen (*Stomoxys calcitrans*) der findes på mange gårde, især gårde med kvægbesætninger, og den lille stueflue (*Fannia canicularis*), som især findes på og omkring pelsdyrfarme, omtales kun sporadisk i denne vejledning. Men Statens Skadedyrlaboratorium rådgiver gerne om disse fluers biologi og bekæmpelse. Henvendelse herom til laboratoriet.

Stuefluens levevis

For at kunne anvise principper for fluebekæmpelse må fluernes levevis først kort gennemgås. Når man ved, hvordan fluerne udvikles, og hvor de forekommer, kan man bedre bekæmpe dem.

Stuefluerne lægger især deres æg i gødning - jo friskere, jo mere tiltrækkende. Gødningen må dog være nogenlunde fast, ellers drukner larverne. Selv gylle har ofte et flydelag, der er tykt og tørt nok til, at fluelarverne kan leve der. Dette gælder især svinegylle. Stuefluerne yngler navnlig i gødning af svin, høns, kalve og heste, hvorimod ren kogødning er mindre egnet for dem.

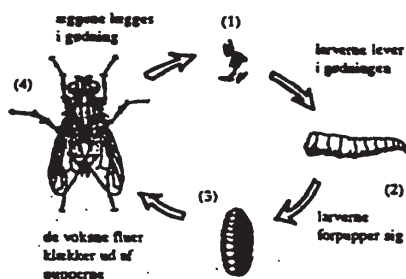
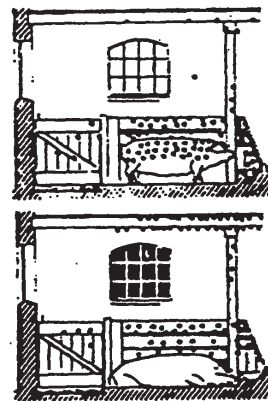

Fig. 1. Stuefluens udvikling
 Figur 1. K.-M Vagn Jensen

Udviklingen fra æg til flue tager en til to uger afhængig af temperaturen i gødningen, kortest ved 35°C. Ved temperaturer over 45°C dør lar-

ver og pupper. I figur 1 ses stuefluens udvikling. Blot 8-16 timer efter at æggene er lagt, klækker de, og små larver kravler ud i den friske gødning. På mindre end en uge vokser de bevægelige larver sig store, og herefter forpupper de sig. De 5-6 mm lange tøndeformede pupper er ubevægelige og kan ikke som larverne kravle til bedre betingelser - for eksempel mere ilt eller en mere passende temperatur. I puppen forvandles larven til den voksne flue på under en uge. Når fluerne er brudt ud af puppen parrer de sig, og efter nogle få dage kan hunfluen begynde at lægge æg.

De voksne fluer sidder om dagen gerne på svin og kreaturer - se figur 2. De sidder også på de nærmeste skillevægge, stolper eller omkring fodertruget. Skinner solen ind ad vinduerne eller stalddøren, sætter fluerne sig gerne i solstrålerne, ligesom de tit sidder på smågrisenes varmelamper, på malkeanlæg og andre varme steder. Jo varmere en hunflue kan få det, jo hurtigere udvikles æggene, og jo flere æg kan den lægge.

Figur 2.
 Skematisk tegning, der viser stuefluernes fordeling i en svinestald om dagen (øverst) og om natten. Fluerne er om dagen koncentreret på svinene, på skillevæggene og over truget. Om natten er der ingen fluer på dyrene, men stadig mange på den øverste del af stolperne (Keiding, 1970).

Om natten sidder fluerne på vægge og træværk og rør, der afgrænser båsene. Fluerne kan også sidde på stolper og på loftet, hvis det ikke

er for højt oppe. Helst sidder de så tæt på dyrene som muligt. Stuefluen lever af husdyrenes foder, men sutter også f.eks. sved, sekreter og mælk, hvor det er muligt. Fluen lever hovedsagelig af sukker, men hunfluen skal have protein for at kunne lægge æg.

Om efteråret stiger fugtigheden i stalden, når det bliver køligere. Der breder sig da ofte en svampesygdom mellem fluerne, og de døde fluer ses siddende på stolper og vægge med benene ud til siderne og snablen suget fast til underlaget. Sygdommen er helt ufarlig for husdyr og mennesker, men kan reducere antallet af fluer kraftigt.

I danske stalde findes foruden stuefluen som nævnt også en anden slags flue, nemlig stikfluen (*Stomoxys calcitrans*), som suger blod på dyrene. Stikfluer yngler især i kostalde og i stalde med ungkreaturer, i fugtige rester af kraftfoder, halm og gødning.

Stikfluen kan også optræde i svinestalde ved ophobninger af halm og gødning.

Stikfluen ligner stuefluen til forveksling, men kan kendes fra denne på at den har en fremadrettet sylformet stiksnabel. Ofte sidder stikfluerne samlet i loftet over dyrene, hvorfra de bevæger sig ned og suger blod på dyrene.

Forebyggelse af masseforekomst

Forebyggelse af flueplager kræver en god gødningshåndtering - men selv mange moderne stalde er ikke indrettet hensigtsmæssig med hensyn til denne form for hygiejne. Allerede når ny- og ombygninger planlægges sammen med byggefirmaerne, må disse hensyn tages med. God hygiejne indebærer, at man dagligt fjerner rester af gødning og foder nær skillevægge og langs kanter af rander til automatiske gødningsanlæg. Den daglige rengøring er af stor vigtighed, således at der ikke finder en ophobning sted af gamle foderrester eller gødning. Kalvebokse giver ofte en stor produktion af fluer, hvis gødningen ligger mere end en uge. Særlige flueproblemer kan der være i spaltegulvsstalder for svin. Svinegylle danner altid flydelag, og dette er tykke og mest flueegnet, hvor der suppleres med strøelse. Selv i slagtesvinestalde med fuldt spaltegulv kan gyllen producere masser af fluer. Uden bygningsmæssige ændringer kan dette undgås ved konstant omrøring af gyllen eller ved behandling med larvicider. Mere herom senere.

Er der kun mange fluer i de varme perioder, er det sandsynligt, at møddingen er hovedkilden, medmindre en hastig undersøgelse med en

greb og en lygte i svinestierne og kalvebokse viser, at der er mange larver og pupper her. Men også flueudvikling på møddingen kan forebygges.

Gammeldags stablede møddinger kan udbygges trinvist, således at den friske gødning har så lille overflade og så stor dybde som muligt. Overfladen dækkes om muligt med presenning, så gødningsvarmen ikke slipper væk.

Fluelarver dør som nævnt ved temperaturer over 45°C.

Udlæggermøddinger kan vanskeligt overdækkes. Har man gødning fra flere stalde eller staldafsnit, bør den mest flydende gødning udtages sidst, for eksempel gødning fra køer, kalve eller ungvæg.

Mekanisk bekæmpelse

Fluefangere med lim, som fluerne klæber fast i, når de lander, er en velkendt mulighed. Lysfælder er en anden og nyere mulighed. Lyset kan komme fra en pære eller fra et lysstofrør. Selvfælden kan bestå af en fangkurv som insekterne suges ned i, eller af en grill af tråde med høj elektrisk spænding der dræber fluerne.

Disse former for mekanisk bekæmpelse af fluer kan nogle steder hjælpe med til at reducere på antallet af fluer. Men fælles for dem alle er, at de endnu ikke har vist, at de alene kan bekæmpe en flueplage i stalderne.

Biologisk bekæmpelse

Ved biologisk bekæmpelse prøver man at udnytte de fjender som fluerne har i forvejen. Indtil nu har det i Danmark kun været muligt at bringe biologisk bekæmpelse af fluer til at fungere i nogle hønsehuse og i svinestalde med spaltegulv. I visse typer af hønsehuse er der så mange biller i gødningen, at disse kan begrænse mængden af fluelarver. I disse tilfælde kan fjerkræavleren gemme noget af den gamle gødning med biller i, når husene renses, og på den måde sikre, at der er en god bestand af biller hele tiden. Metoden kan dog ikke anbefales i dag, da billerne kan være reservoir for *Salmonella*. I svinestalde med spaltegulv anvendes i dag mange steder rovfluer (*Ophyra aenesens*), hvis larver er rovdyr der lever af larver af stuefluen. De foreløbige erfaringer er meget lovende. I dag forhandles der også snyltehvepse til bekæmpelse af fluer, der findes dog endnu ikke dokumentation for effektiviteten. Forhåbentlig vil det i fremtiden være muligt at anvise flere muligheder for biologisk bekæmpelse.

Resistens

Ved brug af kemiske bekæmpelsesmidler i stalderne til fluebekæmpelse kan der udvikles resistens (nedarvet modstandsdygtighed) over for midlerne. Det er muligt at undgå eller i det mindste at forsinke udviklingen af resistens. Dette gøres bedst ved 1) at lære at leve med en lille fluebestand i stalderne, 2) kun at foretage en kemisk bekæmpelse når det er nødvendigt, 3) ikke at søge en total bekæmpelse, 4) at anvende de rigtige midler på de rigtige steder og tidspunkter (se nedenfor) og 5) periodevis at undlade bekæmpelse og 6) at skifte mellem midler med forskellige aktive stoffer.

Grunden til at disse principper forhindrer eller forsinker en resistensudvikling er, at ikke alle fluer udsættes for fluegiften. Dette medfører, at de næste generationer af fluer vil blive mindre resistente end ellers, da de er afkom af både resistente og ikke resistente fluer.

Kemisk bekæmpelse

Kemisk bekæmpelse af stuefluen og stikfluen vil ofte indgå i et bekæmpelsesprogram. Nedenfor gennemgås de forskellige muligheder for kemisk bekæmpelse. Midlerne er alle godkendt til formålet af Miljøstyrelsen, efter at deres effektivitet er vurderet af Statens Skadedyrlaboratorium. Ved kemisk bekæmpelse er larvicider den basale metode. Smøremidler, plader med granulat, forstøvningsmidler, aerosoler, og eventuelt sprøjtemidler kan anvendes supplerende. Smøremidler og plader med granulat kan ikke anvendes til bekæmpelse af stikfluer.

Larvicider: larvebekæmpelsesmidler får en stadig større udbredelse. Dræbes fluerne allerede i larvestadiet, ses ingen fluer. Midlerne anvendes hvor gødningen ligger i en længere periode, f.eks. i gødningskældre og gyllekanaler med flydelag og i kalvebokse. Behandlingen foretages på den friske gødning med passende mellemrum i fluesæsonen. Ved behandling af møddingen med larvicider skal man også koncentrere sig om den friske gødning, da fluerne ikke yngler i gødning, der er mere end 2-3 uger gammel. Behandling af møddingen er kun nødvendig i de perioder af året hvor temperaturerne er over 10-15°C. Disse midler har endnu ikke medført udvikling af resistens og de er derfor meget anbefalelsesværdige.

Smøremidler og plader med granulat: smøremidlerne udsføres med pensel på stolper, forværk, øverst på skillevægge og så videre. Anvend kun midlerne hvor der er flest fluer. Midlerne kan også smøres på ophængte pap-

plader, strimler, lister og lignende. Smør i smalle, lodrette striber. Et lignende middel er af fabrikanten opklæbet på plader. Sørg altid for, at midlerne holdes uden for dyrenes rækkevidde.

Rigtigt anvendt giver smøremidler en god fluereduktion, forudsat at man ikke giver fluerne alt for gode muligheder for at formere sig, eller at man anvender larvicider samtidigt. Anvendes smøremidlerne rigtigt, kan udviklingen af resistens undgås eller forsinkes. Disse midler kan ikke anvendes mod stikfluer, da disse ikke spiser sukker, men kun blod.

Forstøvningsmidler og aerosoler: midlerne har en øjeblikkelig virkning, men ingen langtidsvirkning. De anvendes f.eks. på særligt varme dage, eller når travlhed i marken har forhindret en effektiv udmugning.

For at sikre sig imod udvikling af resistens bør midlerne ikke anvendes hyppigere end en gang om ugen. Resistens forekommer lokalt, men den er i reglen lav.

Sprøjtemidler: sprøjtemidler er til behandling af overflader i stalde. Midlerne tilsigter at have en langtidsvirkning, men denne vil i praksis afhænge af flueproduktionen og af de lokale fluers resistens mod midlet. Anvendelse af sprøjtemidler medfører ofte udvikling af høj resistens.

Dosering: 1-2 g aktivt stof pr. m² og ca. 7,5 liter væske pr. 100 m² sprøjtet overflade (se brugsanvisning). Sprøjt ikke på ydervægge, men på loftet over dyrene, udvendigt på forværk, øverst på skillevægge, på stolper, i solvendte vinduer og på døre. Samme sprøjtemetode anvendes mod stikfluer, dog særlig koncentreret til loft og stolper.

Andre fluer

I visse stalde kan der i perioder ses masseforekomst af andre fluer, f.eks. bananfluer, der kan yngle i fugtige foderrester. Som regel kan bekæmpelse foretages med larvicider hvor fluerne yngler, eller med forstøvningsmidler og aerosoler.

Fluebekæmpelse i hønsstalde

Mange hønsier har i de sidste år haft voldsomme flueproblemer, og Statens Skadedyrlaboratorium har derfor i samarbejde med Det Danske Fjerkræraad udarbejdet en speciel vejledning i „Fluebekæmpelse i æglæggestalde“. Meddelelse nr. 86-1 fra Landsudvalget, 26 sider. Den kan i begrænset omfang fås ved henvendelse til Det Danske Fjerkræraad, Trommesalen 5 IV, 1614 København V, tlf. 33 25 41 00 (pris 30 kr.) (eller Statens Skadedyrlaboratorium, telefon 45 87 80 55).

Smøremidler og aerosoler

Bekæmpelse af de voksne fluer kan i hønsstalde kun finde sted med smøremidler og aerosoler, da hønsene jo ikke kan fjernes før sprøjtning med et langtidsvirkende middel. Sprøjtning med langtidsvirkende midler kan heller ikke anbefales før indsætningen af et nyt hold høns, da flueproblemerne først kommer efter nogle uger, hvor virkningen af midlet er aftaget. Smøremidler kan i burhønsier anvendes på diverse endeflader, men må suppleres med udsmering på ikke-absorberende plader, som ophænges i gangene mellem burrækkerne. I nethønsier kan pladerne ophænges f.eks. langs æglægningskasserne, eller der kan smøres direkte udvendigt på disse kasser.

Aerosoler og forstøvningssprøjter kan anvendes, når ventilationen er afbrudt og bør ikke anvendes hyppigere end en gang om ugen, da man ellers hurtigt vil få resistensproblemer.

Larvebekæmpelse

Larvebekæmpelse vil nok blive den dominerende måde til bekæmpelse af fluer i hønsstalde. I burhønsier kan larverne leve i gødningen i gylle eller skraberkanaler og i gødningen på de plader, som sidder under burene og midlertidigt tilbageholder gødningen. Selvså kaldt „vådgødning“ er hist og her tør nok til, at fluelarverne kan leve der.

Gødningen på prepladerne kan skrubbes ned udefra, og det må gøres ugentligt i sommerhalvåret. Falder gødningen i en skraberkanal, skal anlægget aktiveres i løbet af samme uge. Ved våd gylle kan det være nødvendigt at tilføre ekstra vand i begge ender af kanalen. Vil man undgå for megen vandtilsætning, kan man bruge et larvicid enten til opløsning i vand eller som granulat. I nethønsier og burhønsier med tør gødningskælder er larvebekæmpelsen især et problem om foråret eller kort efter tøm-

ning af gødningskælder. Når gødningen bliver mere tør, stiger antallet af forskellige billearter (den lille melbille, *Alphitobius diaperinus*, og stumpbillen, *Carcinops pumilio*, og flere andre), som æder fluelarverne. Larviciderne synes ikke at genere billerne og deres larver ved anvendelse af normal dose.

Fluer på kvæg på marken

Disse fluer opdeles i stikkende fluer, der suger blod på kvæg og gør dyrene urolige, og sugende fluer, der besøger sår, yver og øjne. Specielt de sugende fluer kan overføre forskellige sygdomme. De vigtigste af disse flue-bårne sygdomme er øjenbetændelse og sommermastitis (fluestik).

Midlerne til beskyttelse af kreaturerne mod disse fluer findes i form af plastic-øremærker imprægneret med insekticid, som spreder sig ud på dyrets overflade. De fleste af disse øremærker kan påsættes ved udbinding, hvis man ønsker at beskytte kreaturerne mod fluer hele sæsonen. Hvis de skal beskytte mod sommermastitis, sættes mærkerne på den sidste uge i juni. Mærkerne skal fjernes, når kvæget kommer på stald af hensyn til fare for resistensudviklingen hos fluerne i stalden.

Der findes også væsker med midler der kan hældes på ryggen af kreaturerne. Disse midler er effektive i ca. en måned efter at dyrene er behandlet.

De stikkende fluer har vist sig at være særligt følsomme for behandling med insekticid, men også antallet af de andre fluearter falder. Derimod beskytter midlerne ikke mod massive kvægmygangreb.

Anerkendelse

Statens Skadedyrlaboratorium anerkender midler til fluebekæmpelse, hvis vore forsøg har vist, at midlet virker godt. En anerkendelse betyder også, at midlet sandsynligvis ikke vil give resistensproblemer de første par år, hvis brugsanvisningen følges. Vor anerkendelse af midler sikrer derfor landmanden et godt produkt. Anerkendelserne revurderes løbende og kan tilbagekaldes med kort varsel.

**Fortegnelsen over fluemidler nævnt i „Retningslinierne“
med angivelse af fabrikanter eller importører**

1. Sprøjtemidler

Sprøjtemidler er ikke anerkendt til bekæmpelse af stuefluer, da der mange steder er for høj resistens til, at de har den tilsigtede langvarige virkning. Midlerne kan anvendes mod stikfluer.

Virkestof	Handelsnavn	Fabrikant eller importør
dimethoat	DLG Dimethoat 28	Agro Dan A/S Postbox 2109 Mådevej 80 6705 Esbjerg Ø
	Mortalin Dimethoat sprøjtegift mod fluer	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74 - 76 4690 Haslev
	Perfektion EC 20	BASF Danmark A/S Ved Stadsgraven 15 2300 København S

2. Smøremidler og granulatplader til supplerende bekæmpelse af stuefluer i stalde.

*) Anerkendt til supplerende fluebekæmpelse i stalde i henhold til brugsanvisningen.

Præparatets navn	Aktivt stof	Procent	Fabrikant eller importør
Alficron Plus	azamethiphos	10%	Novartis Agri A/S Lyngbyvej 172 2100 København Ø.
Malure fluegiftplader*)	methomyl muscalure	0,1111 g/plade 0,0042 g/plade	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
Malure Fluesmøremiddel	methomyl muscalure	1,07% 0,04%	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
Trinol smøremiddel	propetamphos muscalure	6,00% 0,04%	Agro Dan A/S Postbox 2109 Mådevej 80 6705 Esbjerg Ø.

**3. Forstøvningsmidler og aerosoler til udsprøjtning i luften
- anerkendt til bekæmpelse af stuefluer.**

Ikke anerkendte midler er ikke medtaget i denne oversigt

Præparatets navn	Aktivt stof	Procent	Fabrikant eller importør
<i>(a) Opløsninger anerkendt til bekæmpelse af fluer ved forstøvning af mindst 0,5 cm³ pr. m³ rum.</i>			
DLG Staldfluedræber	bioresmethrin	0,20%	Agro Dan A/S Postbox 2109 Mådevej 80 6705 Esbjerg Ø.
	piperonylbutoxyd	0,75%	
Pytoxan Fluemiddel	pyrethrin I & II	0,4%	Bayer A/S Division Agrokemi Nørgaardsvej 32 2800 Lyngby
	piperonylbutoxyd	2,4%	
Mortalin Special 86	pyrethrin I & II	0,4%	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
	bioresmethrin	0,05%	
	piperonylbutoxyd	2,40%	
<i>(b) Aerosolbomber (trykdåser) anerkendt til bekæmpelse af fluer ved sprøjtning i mindst 10 sekunder pr. 30 m³ (svarende til ca. 10 g aerosol pr. 30 m³).</i>			
Kill-it Stald Spray N	pyrethrin I & II	0,36%	Bayer A/S Division Agrokemi Nørgaardsvej 32 2800 Lyngby
	piperonylbutoxyd	2,16%	
<i>(c) Aerosolbomber (trykdåser) anerkendt til bekæmpelse af fluer ved sprøjtning i mindst 7 sekunder pr. 30 m³ rum (svarende til ca. 10 g aerosol pr. 30m³).</i>			
Mortalin Special Flueaerosol	pyrethrin I & II	0,40%	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
	bioresmethrin	0,05%	
	piperonylbutoxyd	2,40%	
<i>(d) Aerosolbomber (trykdåser) anerkendt til bekæmpelse af fluer ved sprøjtning i mindst 5 sekunder pr. 30 m³ rum (svarende til ca. 10 g aerosol pr. 30m³).</i>			
Stald-Chock Fluespray D	pyrethrin I & II	0,40%	Aeropak A/S Aldumvej 1 8722 Hedensted
	piperonylbutoxyd	2,00%	
Trinol Turbo jet mod fluer	pyrethrin I & II	0,40%	Aeropak A/S Aldumvej 1 8722 Hedensted
	piperonylbutoxyd	2,00%	

4. Larvicider (Larvebekæmpelsesmidler) - anerkendt til bekæmpelse af fluelarver.

Præparatets navn	Aktivt stof	Procent	Fabrikant eller importør
Mortalin Cyromazin mod fluelarver	cyromazin	2%	Mortalin Produktion ApS Bråbyvej 74-76 4690 Haslev
Neporex WSG 2	cyromazin	2%	Novartis Agri A/S Lyngbyvej 172 2100 København Ø.
Dimilin	diflubenzuron	25%	K.V.K. Agro A/S Lyngvej 2 4600 Køge
Trinol LARVE-MIDDEL	diflubenzuron	25%	K.V.K. Agro A/S Lyngvej 2 4600 Køge

5. Øremærker til kvæg på marken

Anerkendt til beskyttelse af græssende kvæg mod stikfluer og ikke stikkende fluer.

Præparatets navn	Aktivt stof	Pr. øremærke	Fabrikant eller importør
Electron	cypermethrin	1,02 g/stk.	Cyanamid International 15, Rue du Basquet Belgien

6. Væsker til brug på kvæg på marken

Anerkendt til beskyttelse af græssende kvæg mod stikfluer og ikke stikkende fluer.

Præparatets navn	Aktivt stof	Procent	Fabrikant eller importør
Renegade	alpha-cypermethrin	1,5%	Cyanamid International 15, Rue du Basquet Belgien
Flusa	alpha-cypermethrin	1,5%	Pharmacia og Upjohn Animal Health Overgaden Neden Vandet 7 1414 København K.
Coopersect spot on	deltamethrin	1%	Schering - Plough A/S Hvedemarken 12 3520 Farum

GØDNINGSMODUL

Udskrevet den 25-10-2001

Virksomhed/Navn
 Gade. og Nr.

sprøjtebev/certi

Gødningproduktion

Kode	Dyreart	antal	Dyreenhdr	Fast	Ajle	Gylle
31,2	Årssøer m. grise (til afvænning ved 4	✓ 505	111,1	0	0	2732
33,2	Slagtesvin årsprod. spalte 25-98 kg	✓ 4500	162,0	0	0	2160
38	Smågrise 7,5-25 kg. på spalte, 10 stk.	✓ 1300	72,8	0	0	1144
			0,0	0	0	0
			0,0	0	0	0

dyreenheder Fast ajle Gylle

Opbevaringskrav Mdr x produktion af:

Opbevaringsanlæg:

= Kapacitetsbehov

? **Møddingspladser** Areal m2 Vol. m3 Bemærkning

				Maskinhus vinkel på 16x24m

? møddingkapacitet

? **Ajlebeholdere** Volumen m3 a opført år Kategori Kap 5 landbrug

? ajlekapacitet

? **Gyllebeholdere** Volumen m3 Opført år beh.kontrol år gyllekapacitet

		3000		
		3500	1998	
	fortank, gyllekammer og kanaler	400		
	kanaler	104	2001	

Gødningsskapaletsbalance

Arealbalance Ha

Arealberegning

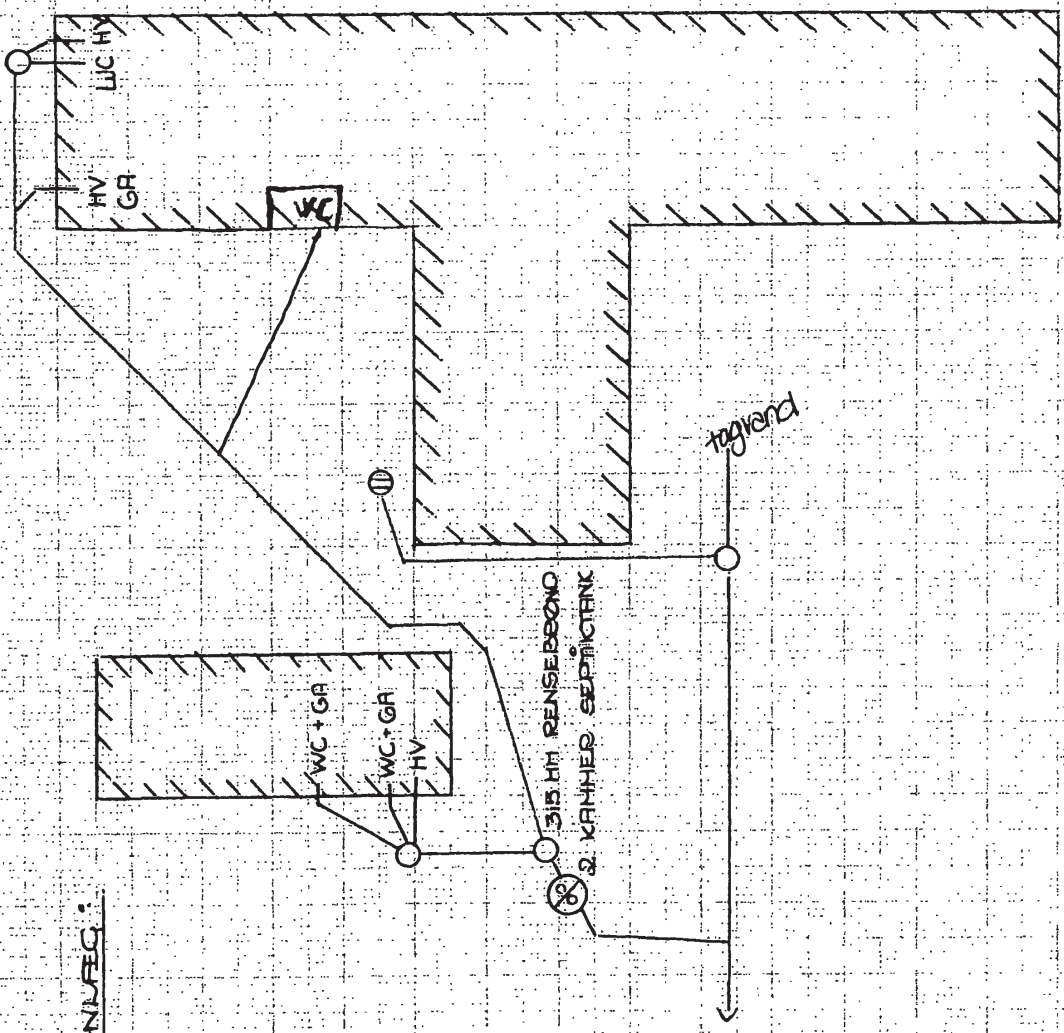
Grund M2
 Vej bygn mv m2-
 Forpagtninger m2+
 Omdriftsareal Ha=

dyreenheder
 Ha pr. dyreenhed
 Arealbehov Ha

Er Erklæring om kapacitet i.h.t.§9 modtaget?
 beholderkontrol
 (IM=Neg)
 Im eller exp gødning/HA

Rev. 25.10.01 APD

LIDFORT PLANVÆG:

Beak:

GL. LANDEVED 6

NØRAGER KOMMUNE

TEKNISK FORVALTNING

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96 72 25 00 - Fax. 96 72 25 99

Per Gerth Pedersen
Gl Landevej 6
Bonderup
9610 Nørager

Åbningstider:

hverdage: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:

man.-tirs-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.:

Ident:

Init:

Dato: 17. oktober 2000

Vedr.: Miljøtilsyn på Deres ejendom beliggende GL LANDEVEJ 6

Jeg planlægger at besøge Deres ejendom :

den 17.10.2001 kl. ca. 9:00

I forbindelse med tilsynet skal følgende spørgsmål besvares:

- Afløb for spildevand.
  - Drikkevand.
  - Olie- og kemikalieaffald.
  - Sprøjtemidler, herunder se sprøjtebevis/certifikat.
- samt drøftelse og gennemgang af "oplysningsskema for ejendomme i Nørager Kommune" (udsendt ultimo september 2001 til samtlige ejendomme med mere end 5000 m²).

Endvidere besigtiges forholdene omkring:

- Opbevaring af husdyrgødning, ensilage m.v.
- Opbevaring af kemikalier.
- Diesel/olie-tanke.
- Spildevand.
- Drikkevand.

Såfremt tidspunktet er Dem ubelejligt, bedes De kontakte undertegnede på telefon 96 72 25 00, lokal 536 for, at aftale andet tidspunkt.

Med venlig hilsen

Anja R. Jensen
miljøtekniker

2115-006

N O R D J Y L L A N D S A M T

Amtsgården

Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300 · 9220 Aalborg Øst
Telefon 9635 1000

KOPI TIL ORIENTERING

Naturklagenævnet
Frederiksborggade 15
1360 København K

INDGÅET

16 JAN. 2001

TEKNISK FORVALTNING

09.02.15 P19 ✓

Natur- og Miljøkontoret

Telefax 9635 1460

E-mail nja@nja.dk

Den 15. januar 2001
Ref. Jørgen Krarup/giha
Jnr. 8-50-12-21-833-0002-99

Klage over udvidelse af svineproduktion på ejendommen Gl. Landevej 6 i Kgs. Tisted

Naturklagenævnet har den 19. december 2000 bedt Nordjyllands Amt om bemærkninger i forbindelse med klage fra Danmarks Naturfredningsforening over VVM-afgørelse på ejendommen Gl. Landevej 6 i Kgs. Tisted, Nørager Kommune.

- J. Vedlagt er kopi af det materiale, der er indgået i sagen. Amtets afgørelse om VVM blev annonceret i forbindelse med kommunens offentliggørelse af miljøgodkendelse til ejendommen den 15. november 2000.

Amtet har følgende bemærkninger til sagen:

- 1) Der er tale om et anlæg, der i januar 1994 er godkendt til 265 DE. VVM-afgørelsen omhandler en ansøgt udvidelse på 81 DE til et samlet antal på 346 DE. Udvidelsen på 81 DE kan efter amtets opfattelse ikke betragtes som en ændring af et bestående anlæg, der kan sidestilles med et nyanlæg. Dette ville forudsætte en udvidelse i en størrelsesorden på op til 250 DE (altså noget der nærmer sig en dublering).

Anlægget er i stedet betragtet som omfattet af Samlebekendtgørelsens bilag 2, nr. 13 om "Ændringer eller udvidelser af anlæg i bilag 1 eller 2, som allerede er godkendt, udført eller ved at blive udført, når de kan være til skade for miljøet".

- 2) Med hensyn til ændringen af anlægget har amtet lagt vægt på følgende forhold:
  - Der foretages ikke bygningsmæssige udvidelser eller ændringer af anlægget. Den fysiske udformning af anlægget er uændret. De anvendte markarealer er ligeledes de samme, som har været anvendt gennem de seneste mere end 5 år af bedriften.
  - Det er endvidere på baggrund af en screening efter bekendtgørelsens

bilag 3 vurderet, at ændringen ikke er til skade for miljøet.

- 3) I forbindelse med screeningen er det vurderet, at
- ingen af arealerne er beliggende i indvindingsoplande til drikkevand, alle markarealerne er beliggende i 'områder med drikkevandsinteresser', jf. regionplan '97.
  - der ikke er væsentlige konflikter i forhold til SFL-områder,
  - der ikke på selve markarealerne er §3-områder, men arealerne grænser nogle steder op til disse. Det er imidlertid vurderet, at der ikke er så betydende naturinteresser, at dette kan begrunde en VVM-redegørelse,
  - der ikke er væsentlige konflikter i forhold til Naturbeskyttelseslovens § 4 og §§ 12 og 13,
  - udvidelsen ikke vil medføre væsentlige nabogener (amtet har her lagt vægt på kommunens vurdering af, at udvidelsen vil være uden væsentlige øgede gener for naboerne, og at kommunen var indstillet på at meddele kap. 5 godkendelse til udvidelsen efter Miljøbeskyttelsesloven, hvilket ligeledes er sket den 15. november 2000).
  - der ikke er væsentlige konflikter i forhold til vandløb,
  - areal- og harmonikravene kan overholdes.

På baggrund af ovenstående er det vurderet, at ændringen ikke har en skadelig indvirkning på miljøet.

Til klagen fra Danmarks Naturfredningsforening skal bemærkes:

- 1) At amtet ikke forstår klagens afsnit 3 om, at "bordet fanger, når ejendommen ønsker at udvide indenfor feltet af VVM-pligtige produktioner.....".
- 2) At det anførte om amtets faste praksis er et fejlцитat. Amtet har ikke en fast praksis, idet hver sag beror på en konkret screening. Et af de faste pejlemærker, som amtet anvender, er imidlertid, at dersom et eksisterende anlæg på over 250 DE udvides yderligere i en størrelsesorden på op til 250 DE, så kan dette være et kraftigt argument for en (ny) VVM-vurdering. I den omhandlede sag er der tale om en udvidelse på 81 DE, som må bero på en konkret vurdering af risikoen for en skadelig virkning på miljøet (jf. bekendtgørelsens bilag 2, nr. 13).
- 3) Det er amtets erfaring, at de større landbrug - som ikke nødvendigvis er mere intensive end andre - har større mulighed for at styre deres udledninger, når der tales om punktkilder. De diffuse udledninger på markarealerne har i princippet samme karakter uanset landbrugets størrelse, idet disse primært er reguleret efter husdyrbekendtgørelsens regler.
- 4) Natur- og Miljøkontoret skal ikke kommentere kommunens miljøgodkendelse eller de forhold, der er lagt til grund for kommunens vurdering af, at der kan meddeles en miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse. Natur- og Miljøkontoret har alene foretaget en vurdering i henhold til Samlebekendtgørelsen.

Med hensyn til vurderingen efter Samlebekendtgørelsen har amtet anvendt ansøgers oplysninger om beliggenhed af markarealerne. Disse oplysninger er sammenholdt med amtets generelle oplysninger om grundvandsforhold, vandløb naturtyper med videre. Det er denne undersøgelse (screening), der har givet amtet baggrund for at afgøre, at den ansøgte udvidelse ikke er til skade for miljøet.

Skulle der være brug for yderligere oplysninger, træffes jeg på telefon 9635 1551.

Med venlig hilsen

Jørgen Krarup
Gruppekoordinator, Virksomhedsgruppen

Vedlagt:

- 1) Oversigtskort, bygningstegning og markplan
- 2) Farvekopi over arealer og diverse registreringer
- 3) Nørager Kommunes brev af 2. december 1999
- 4) Amtets brev om supplerende oplysninger af 29. december 1999
- 5) Nørager Kommunes svar af 25. januar 2000
- 6) Supplerende svar fra Nørager kommune af 17. februar 2000
- 7) Telefonnotat af 4. juli 2000
- 8) Amtets afgørelse af 6. juli 2000

Opstil:

- Per Pedersen, Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted, 9610 Nørager
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Nørager Kommune

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Nørager Kommune
Teknisk Forvaltning
Jernbanegade 13
9610 Nørager

ad J.nr.: 09.02.15P19/2115-006

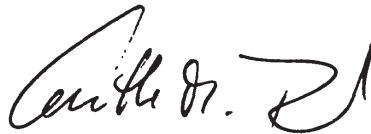
Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nlkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nlkn@nlkn.dk

26. juli 2001
J.nr.: 97-33/800-0355
gmr

INDGÅET
27 JULI 2001
TEKNISK FORVALTNING
09.02.15 P19 ✓

Hermed følger Naturklagenævnets afgørelse af dags dato i sagen om udvidelse af en svineproduktion fra 265 DE til 346 DE i Nørager Kommune.

Med venlig hilsen

Grethe Michelsen Roth
chefsekretær

direkte tlf.: 33 95 57 31

Afgørelsen er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
- Nørager Kommune, Teknisk Forvaltning, Jernbanegade 13, 9610 Nørager, ad J.nr.: 09.02.15P19/2115-006
- Nordjyllands Amt, Amtsgården, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst, 8-70-12-21-833-0002-99
- Per Pedersen, Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted, 9610 Nørager

26 JULI 2001

J.nr.: 97-33/800-0355
INV

Afgørelse

i sagen om udvidelse af en svineproduktion fra 265 DE til 346 DE i Nørager Kommune.

Nordjyllands Amt har den 6. juli 2000 truffet afgørelse om, at udvidelse af en svineproduktion fra 265 DE til 346 DE på ejendommen Gl. Landevej 6 i Kgs. Thisted, ikke er VVM-pligtig. Afgørelsen, som er offentliggjort den 15. november 2000, er af Danmarks Naturfredningsforening påklaget til Naturklagenævnet.

Ejendommen er en landbrugsejendom, der ligger i et område, der i regionplanen er udlagt som jordbrugsområde. På ejendommen er der i 1994 etableret en svineproduktion på 265 DE.

Udbringningsarealerne ligger i et område, der i regionplanen er udpeget som område med drikkevandsinteresser.

Nordjyllands Amt har truffet afgørelse om, at den pågældende udvidelse ikke forudsætter udarbejdelse af et regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse under henvisning til, at der ikke sker ændringer i anlægget, hverken med hensyn til driftsbygninger eller til anvendelse af jordtilliggende. Det er vurderet, at udvidelsen ikke kan sidestilles med et nyanlæg, og at ændringerne i dyreholdet ikke er til skade for miljøet.

Danmarks Naturfredningsforening har navnlig anført, at der bør udarbejdes en VVM-redegørelse. Foreningen har særlig henvist til, at den pågældende svineproduktion blev etableret i 1994 med 265 DE. I 1999 blev produktionen udvidet til 320 DE, som nu udvides til 365 DE, hvilket er

en samlet udvidelse på 81 DE uden miljøvurdering. Denne salami metode, hvor udvidelserne kommer dryssende hen ad vejen giver efter foreningens opfattelse et upræcist billede af den reelle miljøbelastning. Der er altid plads til en lille udvidelse, men hvis der fra starten var ansøgt om en samlet langt større udvidelse, ville man måske betragte miljøpåvirkningen anderledes.

Amtet har til det af Danmarks Naturfredningsforening anførte oplyst, at der er tale om et anlæg, der i januar 1994 er godkendt til 265 DE. VVM-afgørelsen omhandler en ansøgt udvidelse på 81 DE til et samlet antal på 346 DE. Udvidelsen på 81 DE kan efter amtets opfattelse ikke betragtes som en ændring af et bestående anlæg, der kan sidestilles med et nyanlæg. Dette ville forudsætte en udvidelse i størrelsesordenen på op til 250 DE.

Amtet har ved vurderingen af sagen lagt vægt på, at der ikke foretages bygningsmæssige udvidelser eller ændringer, og at de anvendte markarealer ligeledes er de samme, som har været anvendt af bedriften gennem de seneste mere end 5 år.

I forbindelse med selve VVM-screeningen har amtet vurderet, at ingen af arealerne er beliggende i indvindingsoplande til drikkevand, at alle markerne er beliggende i områder med drikkevandsinteresser, at der ikke er væsentlige konflikter i forhold til SFL-områder, at der ikke på markarealerne er § 3-områder, men arealerne grænser nogle steder op til disse, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige nabogener, at der ikke er væsentlige konflikter i forhold til vandløb, og endelig at areal- og harmonikravene overholdes.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. planlovens § 58, stk. 2, truffet følgende afgørelse.

Efter planlovens § 58, stk. 1, kan amtets afgørelse alene påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål. Det er et retligt spørgsmål, om det pågældende anlæg er omfattet af VVM bestemmelserne i bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning nr. 428 af 10. juni 1999 (samlebekendtgørelsen). Om amtets afgørelse herudover er hensigtsmæssig, er udtryk for et skøn, som Naturklagenævnet ikke kan tage stilling til.

Ifølge samlebekendtgørelsens § 3, stk. 1 skal forslag til regionplan-retningslinier for de i bilag 1 angivne anlæg ved nyanlæg og ved væsentlige ændringer af bestående anlæg, ledsages af en redegørelse, der indeholder en særlig vurdering af anlæggets virkning på miljøet - VVM-redegørelse.

Ifølge bilag 1, nr. 17, er anlæg til husdyrproduktion med kapacitet for mere end 250 DE omfattet af bekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Amtet har vurderet, at der er tale om en udvidelse af et lovligt eksisterende anlæg over 250 DE, som ikke kan sidestilles med et nyanlæg. Det følger heraf, at der alene skal udarbejdes en VVM-redegørelse, hvis udvidelsen er omfattet af reglerne i § 3, stk. 2.

Ifølge § 3, stk. 2, skal der kun udarbejdes en VVM-redegørelse, når anlægget på grund af dets art, dimensioner eller placering må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Ved vurdering heraf skal der tages hensyn til kriterierne i bilag 3.

Ifølge bilag 2, nr. 1e er anlæg til intensiv husdyravl omfattet af bekendtgørelsens § 3, stk. 2. Ifølge bilag 2, nr. 13 er ændringer eller udvidelser af anlæg i bilag 1 eller 2, som allerede er godkendte, er udført eller ved at blive udført, omfattet af bekendtgørelsens § 3, stk. 2, når de kan være til skade for miljøet.

For produktioner under 250 DE, og udvidelser i allerede godkendte anlæg skal der kun undtagelsesvist laves en sådan VVM-redegørelse. Det er herved forudsat, at de generelle miljøregler (vedrørende udbringsarealer til gylle, afstandskrav til beboelse m.v.) normalt er tilstrækkelige til at sikre miljøet ved de mindre produktioner.

Der kan være grund til undtagelsesvist at kræve en VVM-redegørelse ved mindre produktioner og ved udvidelser. Dette vil navnlig være tilfældet ved en placering af produktionen / gylleudspredningsarealerne i et særligt miljøfølsomt område, herunder områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser. Som særligt miljøfølsomt område betragtes blandt andet indvindingsopland til vandværker/drikkevandsboringer, hvor der kan påvises alvorlige nitratproblemer.

Der er ved amtets afgørelse lagt vægt på, at der ikke i forbindelse med udvidelsen er væsentlige konflikter i forhold til, hverken naturinteresser eller drikkevandsinteresser.

Naturklagenævnet finder herefter ikke, at der er grundlag for at tilsidesætte amtets faglige vurdering af, at udvidelsen af anlægget ikke er omfattet af reglerne om udarbejdelse af VVM-redegørelse.

Naturklagenævnet kan på den baggrund ikke give klageren medhold og Nordjyllands amts afgørelse af den 6. juli 2000 står derfor ved magt.

Inger Vaaben

Inger Vaaben
Viceformand

Isabelle Navarro Vinten

Isabelle Navarro Vinten
fuldmægtig

N O R D J Y L L A N D S A M T

A m t s g å r d e n

Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300 · 9220 Aalborg Øst
Telefon 9635 1000

Per Pedersen
Gl. Landevej 6
Kgs. Tisted
9610 Nørager

INDGÅET
02 JAN. 2001
TEKNISK FORVALTNING
09.02.15 719 ✓

Natur- og Miljøkontoret
Telefax 9635 1460
E-mail nja@nja.dk

Den 29. december 2000
Ref. JOK/HMA
Jnr. 8-50-12-21-833-0002-99

Klage over udvidelse af svineproduktionen på ejendommen Gl. Landevej 6

Nordjyllands Amt traf den 6. juli 2000 afgørelse om, at den af Dem ansøgte udvidelse på ejendommen ikke krævede udarbejdelse af regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse (efter samlebekendtgørelsen skal der for visse anlæg udarbejdes en Vurdering af anlæggets Virkning på Miljøet).

Denne afgørelse er nu i forbindelse med Nørager kommunes annoncering af miljøgodkendelsen blevet påklaget af Danmarks Naturfredningsforening til Naturklagenævnet.

Nordjyllands Amt skal nu fremsende bemærkninger om baggrunden for afgørelsen til Naturklagenævnet. De vil modtage kopi heraf.

Til Deres orientering er vedlagt kopi af klage fra Danmarks Naturfredningsforening samt kopi af Naturklagenævnets brev til amtet af 19. december 2000.

Skulle De have spørgsmål, er De velkommen til at rette henvendelse til mig på tlf: 96351551.

Med venlig hilsen

Jørgen Krarup
Virksomhedsgruppen

Kopi til: Nørager kommune

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nlkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nlkn@nlkn.dk

Nordjyllands Amt
Teknik og Miljøområdet
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

19. december 2000
J.nr.: 97-33/800-0355
inv

6

Vedr. klage over udvidelse af svineproduktion på ejendommen Gl. Lande-
vej 6 i Kongens Thisted.

Naturklagenævnet har modtaget vedlagte klage over manglende VVM-
redegørelse for produktionen af svin på landbrugsejendommen Gammel
Landevej 6 i Kongens Thisted.

Naturklagenævnets sekretariat skal i den anledning anmode Nordjyllands
Amt om snarest muligt at få tilsendt det materiale, der er indgået i
sagens bedømmelse, herunder at oplyse, hvornår Amtets afgørelse er of-
fentliggjort.

Amtet bedes desuden kommentere det af klager anførte, herunder særligt
det anførte om amtets praksis for husdyrproduktioner under 500 DE,
samt det om ammoniakfordampning, grundvandsforhold og udbringelsesare-
aler anførte.

Amtet bedes orientere den begunstigede om klagen.

Kopi af amtets besvarelse bedes tilsendt klageren, samt den begunsti-
gede.

Kopi af dette brev er tilsendt klagerne, Danmarks Naturfredningsfor-
ening.

Med venlig hilsen

Isabelle Navarro Vinten

fuldmægtig

direkte tlf.: 3395 5732

Nordjyllands amtsråd

20 DEC. 2000

Jour.nr.

8-90-12-21-833-0002-99

**DANMARKS
NATURFREDNINGSFORENING**

Naturklagenævnet
Frederiksborggade 15
1360 København K

12. december 2000
Journal: 2-122-2 / 000757

**Klage over manglende VVM-redegørelse for produktionen af svin på landbrugsejendommen
Gammel Landevej 6, Kongens Tisted i Nørager Kommune**

Danmarks Naturfredningsforenings administration har sammen med foreningens lokalkomite i Nørager besluttet at påklage Nordjyllands Amts afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse forinden udvidelse af produktionen af svin på ovennævnte ejendom.

Ejendommen fik i januar 1994 tilladelse til at øge produktionen af svin fra 240 til 265 dyreenheder. I maj 1999 søgte ejeren atter om tilladelse til at øge produktionen, denne gang fra 265 til 320 dyreenheder. Denne udvidelse har amtet nu screenet og på den baggrund besluttet at unklade udarbejdelse af en VVM-redegørelse for udvidelsen og produktionen som sådan.

Det er foreningens opfattelse, at da produktionen allerede i 1994, da VVM-reglerne trådte i kraft, var over 250 dyreenheder, krævedes ingen VVM-redegørelse. Det må imidlertid også være sådan, at når ejendommen så ønsker at udvide produktionen indenfor feltet af VVM-pligtige produktioner, så fanger bordet, og ejendommen skal VVM-vurderes. Den er nemlig nu omfattet af VVM-reglerne ligesom produktioner, der i dag ønsker at udvide fra 249 til 251 dyreenheder.

Foreningen har kontaktet Nordjyllands Amt som har oplyst, at det er amtets faste praksis at betragte disse husdyrproduktioner, der havde over 250 DE i 1994 som lovligt helt indtil de har passeret 500 DE. Det er efter foreningens opfattelse en ukorrekt fortolkning af VVM-reglerne.

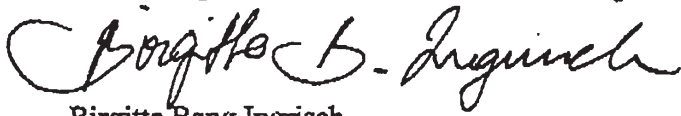
Da de intensive husdyrbrug har så ringe mulighed for at styre deres udledninger, bør væsentlighedskriteriet naturligtvis være tilsvarende lavere end ved andre anlæg og typer virksomheder.

Endelig skal det påpeges at miljøgodkendelsen for svinefarmen ikke beskriver hverken ammoniakfordampningen eller grundvandsforholdene i området, ligesom udbringningsarealerne ikke er udpeget, og dermed ikke kan vurderes i forhold til en eventuel grundvandspåvirkning. Miljøgodkendelsen er således helt utilstrækkelig til at vurdere produktionens miljøpåvirkning og sikre omgivelserne imod forurening og naturødelæggelse, men opfylder omvendt miljøbeskyttelseslovens konkrete krav.

På den baggrund anmodes Naturklagenævnet om at omgøre amtets afgørelse og forudsætte udarbejdelse af en VVM-redegørelse som forudsætning for udvidelse af svineproduktionen på den pågældende ejendom.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Birgitte B. Ingrisch". The signature is written in a cursive style with a large initial 'B'.

Birgitte Bang Ingrisch

Direkte: 39 17 40 19, bbi@dn.dk

NØRAGER KOMMUNE
Teknisk Forvaltning

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager
Tlf. 9672 2500 - Fax. 9672 2599
E-mail: noerager@nethotel.dk
Internet: www.noeragerkom.dk

Nordjyllands Amt
Jørgen Krarup
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø

Åbningstider:
hverdage: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:
man.-tors-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.:
Init.: jfb
Lokaltlf.:
Dato: 4. januar 2001

FOTOKOPI

**Vedr. Spørgsmål i forbindelse med påklage af amtets VWV-afgørelse på Gl. Lande-
vej 6, Kgs. Tisted.**

Med henvisning til din forespørgsel om supplerende oplysninger, fremsender jeg kopi af annoncetekst samt miljøgodkendelse.

Anja Jensen er gået på barselsorlov i november 2000, så med hensyn til spørgsmål 3 er jeg i tvivl. Jeg håber ,at du selv kan udrede dette ved at se i miljøgodkendelsen.

Med venlig hilsen

Jane F. Bech
Teknisk chef

Bettina Borup Larsen

Fra: Jørgen Krarup [jok@nja.dk]
Sendt: 29. december 2000 13:45
Til: Afj@noeragerkom.dk
Emne: Påklage af VVM-afgørelse på Gl. Landevej 6

Amtets VVM-afgørelse på Gl. Landevej 6 i Kgs. Tisted er påklaget af DN til Naturklagenævnet.

Jeg er ved at fremsende supplerende oplysninger til nævnet. Kan du hjælpe mig med følgende:

1. Hvilken dato blevannoncen for miljøgodkendelsen og VVM-afgørelsen offentliggjort, og kan du sende mig en kopi af annonceteksten.
2. Er det ikke rigtigt opfattet at Kgs. Tisted i kommuneplanen er udlagt som landsby uden byzonearealer og uden konkret udlagte boligområder.
3. Med hensyn til afstandskrav til naboer. Hvad lagde du da vægt på i forbindelse med miljøgodkendelsen.
  - det der står om tidligere godkendt virksomhed på side 18 i vejledning om godkendelse af husdyrbrug (2. udgave, 4/1997)
  - eller at ejendommen kan overholde 50 meter til alle naboer efter bekendtgørelse nr. 877 om erhvervsmæssigt dyrehold
  - eller er det en afgørelse efter §4, stk. 6 i bekendtgørelse nr. 877 om erhvervsmæssigt dyrehold, og hvilke overvejelser er der gjort i den forbindelse.

I øvrigt Glædejul og Godt Nytår

mvh Jørgen

Kvittering

Navn: NORAGER KOMMUNE

Faxnr.: 96722599

10/11/00 9:55

Side 1

Job	Start tid	Brugt	Faxnr. eller Navn	Type	Sider	Komm.	Resultat
823	10/11 9:55....	0'48"	0,98551647.....	Sender.....	2/ 2	EC 96	Komplet.....

Totalt: 0'48"   Sendte sider: 2   Utskrevne sider: 0

NØRAGER KOMMUNE
Udvalget for Teknik og Miljø

Administrationsbygningen
Jernbanegade 13, 9810 Nørager
Tlf. 96722600 - Fax 96722600

Nørager avis
Holmvej 3
9810 Nørager

Åbningstider:
kedag: 10.00-13.00
fredag: 16.00-17.00

Telefontider:
mand-torsdag: 08.00-14.00
fredag: 08.00-17.00
fredag: 08.00-13.00

E-mail: 06.00.10P102116@nkk
fax: 96-319
http://www.nkk.norager.dk
Dato: 10. november 2000

Nedenstående annonce bedes bragt i Nørager avis, under kommunal information, onsdag den 15. november 2000.

MILJØGODKENDELSE

Nørager Kommune har meddelt svinefarmen, beliggende Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted, 9810 Nørager, en ny miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen er givet på nærmere anførte vilkår. Teknik forvaltning fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes.

Godkendelsen er fremlagt til gennemsyn på teknik forvaltning i klageperioden.

Enhver der har væsentlig interesse i sagens udfald, kan klage til Miljøstyrelsen inden 4 uger fra dato.

Evt. klage skal indsendes til teknik forvaltning, Jernbanegade 13, 9810 Nørager senest den 13. december 2000, der herefter videresender klagen til Miljøstyrelsen.

Nordjyllands Amt har truffet afgørelse om, at udvidelsen ikke kræver udarbejdelse af regionalplanteslag med ledsagende VVM-redegørelse (Vurdering af Virkningen på Miljøet). Be-grundelsen for afgørelsen er, at der ikke sker ændringer i bygninger eller markarealer, og at ændringen i dyreholdet ikke vurderes at medføre væsentlige miljømæssige gener. Af-gørelsen er truffet i henhold til 'Bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning'.

Overvej du at klage over afgørelsen, eller vil du blot høre nærmere, så ring til amtet på tlf.: 96351551.

NØRAGER KOMMUNE

Udvalget for Teknik og Miljø

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96722500 - Fax 96722599

Nørager avis
Holmsvej 3
9610 Nørager

Åbningstider:
hverdage: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:
man.-tors-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.: 09.02.15P19/2115-006
Ident: 99-319
Init.: afj/kap.5/annonce
Dato: 10. november 2000

Nedenstående annonce bedes bragt i Nørager avis, under kommunal information, onsdag den 15. november 2000.

MILJØGODKENDELSE

Nørager Kommune har meddelt svinefarmen, beliggende Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted, 9610 Nørager, en ny miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen er givet på nærmere anførte vilkår. Teknisk forvaltning fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes.

Godkendelsen er fremlagt til gennemsyn på teknisk forvaltning i klageperioden.

Enhver der har væsentlig interesse i sagens udfald, kan klage til Miljøstyrelsen inden 4 uger fra dato.

Evt. klage skal indsendes til teknisk forvaltning, Jernbanegade 13, 9610 Nørager senest den 13. december 2000, der herefter videresender klagen til Miljøstyrelsen.

Nordjyllands Amt har truffet afgørelse om, at udvidelsen ikke kræver udarbejdelse af regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse (Vurdering af Virkningen på Miljøet). Begrundelsen for afgørelsen er, at der ikke sker ændringer i bygninger eller markarealer, og at ændringen i dyreholdet ikke vurderes at medføre væsentlige miljømæssige gener. Afgørelsen er truffet i henhold til 'Bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning'.

Overvejer du at klage over afgørelsen, eller vil du blot høre nærmere, så ring til amtet på tlf.: 96351551.

Klageberettigede er enhver, der må formodes at have en væsentlig individuel interesse i sagen. Klagen skal være skriftlig, og den skal sendes til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Udvalget for Teknik og Miljø

Med venlig hilsen

Anja F. Jensen
miljøtekniker

NØRAGER KOMMUNE
TEKNISK FORVALTNING

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96 72 25 00 - Fax. 96 72 25 99

Per Pedersen
Gl. Landevej 6
Kgs. Tisted
9610 Nørager

Åbningstider:

hverdage: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:

man.-tirs-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.: 09.02.15P19/2115-006

Ident: 00 - 466

Init.: JFB/EN.

Dato: 14. december 2000

FOTOKOPI

Vedr.: Miljøgodkendelse af ejendommen beliggende Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted, 9610 Nørager.

Nørager Kommune har den 14. november 2000 meddelt miljøgodkendelse af ovennævnte ejendom.

Nørager Kommune har ved klagefristens udløb den 13. december 2000 ikke modtaget nogen indsigelser på miljøgodkendelsen, hvorfor ejendommen kan betragtes som godkendt.

Med venlig hilsen

Jane F. Bech
Teknisk chef

Jørgen Kranp

Øl. Landeig 6

● Følles → annonsering

§ 3 områder i yderområder

Nørager kommune
 Teknisk Forvaltning
 Jernbanegade 13
 9610 Nørager

INDGÅET
 10 JULI 2000
 TEKNISK FORVALTNING
 09.02.15 P19 ✓

Natur- og Miljøkontoret
 Telefax 9635 1470
 E-mail nja@nja.dk

Den 6. juli 2000
 Ref. JOK/HMA
 Jnr. 8-50-12-21-833-0002-99

Ny forespørgsel om eventuel VVM-pligt på ejendommen Gl. Landevej 6 i Kongens Thisted

Nordjyllands Amt traf den 29. juni 1999 afgørelse om, at en udvidelse af husdyrholdet indenfor eksisterende rammer på ejendommen Gl. Landevej 6 ikke forudsætter udarbejdelse af regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse (redegørelse for anlæggets indvirkning på miljøet). Der var på daværende tidspunkt forespurgt på en udvidelse fra 265 til 320 dyreenheder.

Ny forespørgsel

Nørager kommune har den 2. december 1999 rettet en ny forespørgsel, hvor udvidelsen nu går fra 265 dyreenheder til 346.

Det er af Nørager kommune oplyst, at

- ejendommen den 6. januar 1994 er miljøgodkendt til 265 dyreenheder, og at der siden er sket en udvidelse af bedriften uden miljøgodkendelse,
- at udvidelsen til de 346 dyreenheder kan holdes indenfor ejendommens nuværende fysiske rammer. Der etableres ikke nye anlæg eller nye bygninger, ligesom anvendelsen af jordtilliggende udelukkende vedrører arealer, der hidtil er indgået i virksomhedens bedrift (de forespurgte arealer er de samme, som har været i anvendelse de seneste ca. 5 år),
- at udvidelsen efter kommunens vurdering ikke indebærer uacceptable eksterne miljøgener for naboerne (de ekstra 26 dyreenheder i forhold til den nuværende faktiske anvendelse vurderes ikke at medføre en væsentlig ændring i det eksterne miljø).

Afgørelse

Under henvisning til ovenstående skal Nordjyllands Amt herved meddele, at det forespurgte ikke forudsætter udarbejdelse af forslag til regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse i henhold til bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelsen).

Begrundelsen herfor er, at der ikke sker ændringer i anlægget, hverken med hensyn til driftsbygninger eller til anvendelse af jordtilliggender. Det er vurderet, at udvidelsen ikke kan sidestilles med et nyanlæg, og at ændringen i dyreholdet ikke er til skade for miljøet.

Offentliggørelse af afgørelse

Bekendtgørelsen foreskriver, at amtets afgørelse om, at ændringen ikke forudsætter VVM, skal offentliggøres.

Nordjyllands amt vil foreslå, at amtets afgørelse om VVM annonceres i forbindelse med Nørager kommunes annoncering af miljøgodkendelsen. Hvis Nørager kommune er enig heri, kan der rettes henvendelse til undertegnede med henblik på udformning af amtets bidrag til annoncen, når kommunens miljøgodkendelse foreligger klar til offentliggørelse. Under alle omstændigheder hører vi gerne nærmere fra kommunen med hensyn til annonceringen. Undertegnede træffes på tlf.: 96351551.

Klagevejledning

I henhold til planlovens § 58 kan amtsrådets afgørelse indenfor 4 uger efter modtagelsen af dette brev påklages til Naturklagenævnet. Dette gælder dog kun retlige spørgsmål. Klagen skal være skriftlig og indsendes til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Med venlig hilsen

Jørgen Krarup
Gruppekoordinator

Kopi til:

Per Pedersen, Gl. Landevej 6, Kongens Thisted

NØRAGER KOMMUNE

TEKNISK FORVALTNING

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96 72 25 00 - Fax. 96 72 25 99

Nordjyllands Amt
Grundvandsgruppen
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

Att.: Jørgen Krarup

FOTOKOPPI

Åbningstider:
hverdage: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:
man.-tors-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.: 09.02.15P19/2115-006
Ident: 99-319
Init.: afj
Dato: 17. februar 2000

Vedr.: Ændring af miljøgodkendelse på ejendommen Gl. Landevej 6 i Kgs. Tisted.

Efter telefonsamtale den 1. februar 2000 har sagen været drøftet i Teknisk Forvaltning.

Teknisk Forvaltning mener ikke umiddelbart, at der sker en øget miljøbelastning pga. det øgede dyrehold idet udkørslerne mindskes ved indkøb af større gyllevogne og idet det øgede dyrehold etableres i allerede eksisterende bygninger.

Skulle der være spørgsmål til ovennævnte kan Per kontaktes på tlf. 98 65 60 20, mobil 20 94 50 20 eller undertegnede på tlf. 96 72 25 36.

Med venlig hilsen

Jane F. Bech /
teknisk chef

Anja F. Jensen
miljøtekniker

NØRAGER KOMMUNE
TEKNISK FORVALTNING

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96 72 25 00 - Fax. 96 72 25 99

Nordjyllands Amt
Grundvandsgruppen
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

Att.: Jørgen Krarup

Åbningstider:
hverdage: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:
man.-tors-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.: 09.02.15P19/2115-006

Ident: 99-319

Init.: afj

Dato: 25. januar 2000

KOPJ

Vedr.: Ændring af miljøgodkendelse på ejendommen Gl. Landevej 6 i Kgs. Tisted.

Nørager Kommune har den 3. januar 2000 modtaget Amtets spørgsmål til nærmere belysning i sagen.

Hermed svar på spørgsmål:

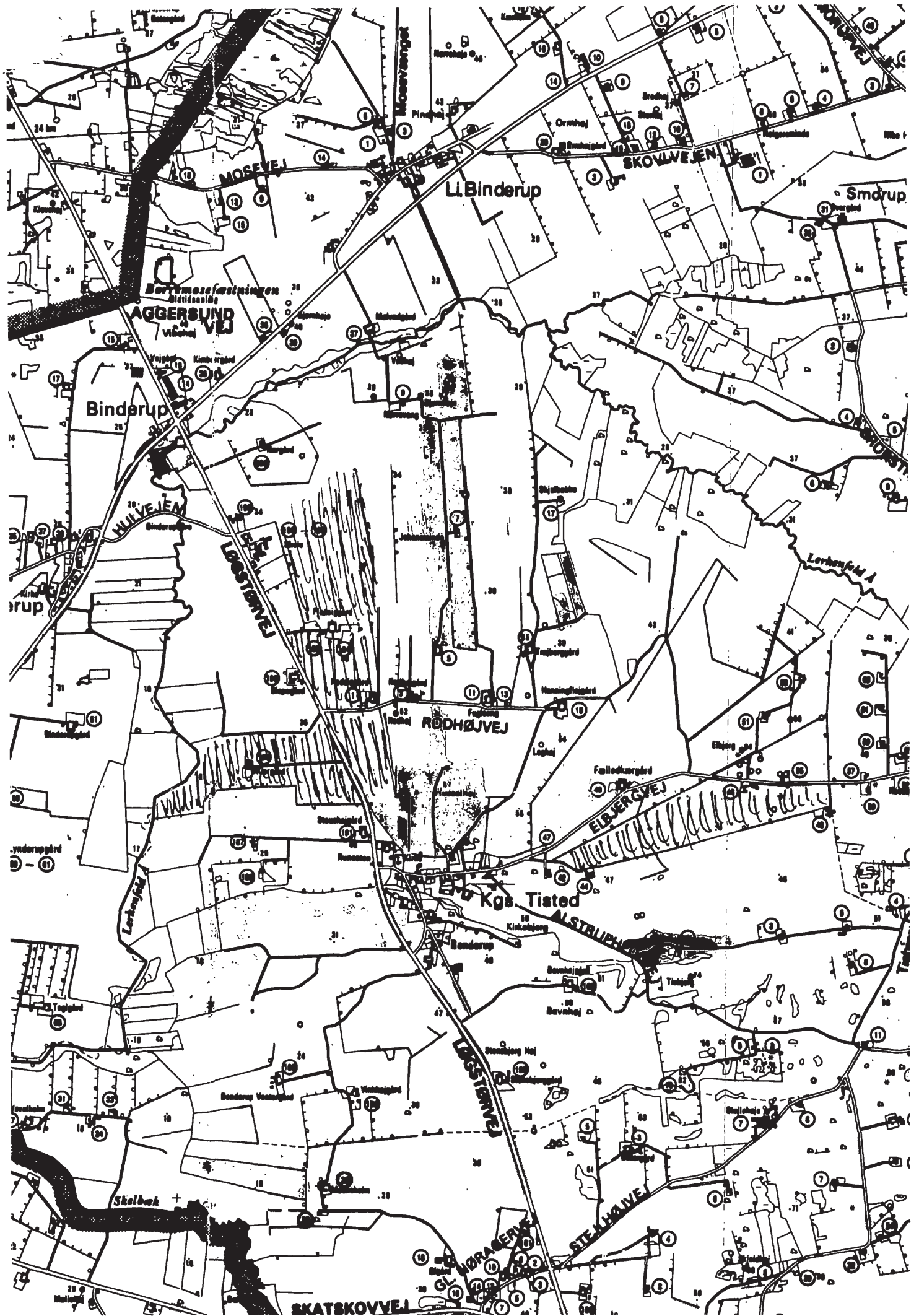
- ad 2) Den seneste miljøgodkendelse kommunen har meddelt, er fra den 6. januar 1994 og meddelt til et dyrehold på 265 DE.
- ad 3) Ja
- ad 4) Nej
- ad 5) Ja
- ad 6) Højst den forøgede mængde gødning. Men udkørsel mindske idet der indkøbes en større gyllevogn.
- ad 7) Se pkt. 6.
- ad 8) Arealerne er indtegnet på vedlagte kortbilag. Det areal der er markeret med grønt tilhører ejendommen. Det skraverede areal er i forbindelse med udspretningsaftaler.

Skulle der være spørgsmål til ovennævnte kan jeg træffes på tlf. 96 72 25 36.

Med venlig hilsen

Anja F. Jensen
miljøtekniker

Vedlagt: kortbilag

Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300 · 9220 Aalborg Øst
Telefon 9635 1000

INDGÅET

3 JAN. 2000

TEKNISK FORVALTNING

09.02.15 P19 ✓

Nørager Kommune
Jernbanegade 13
9610 Nørager

Att.: Anja F. Jensen

Natur- og Miljøkontoret
Telefax 9635 1470
E-mail nja@nja.dk

Den 29. december 1999
Ref. JOK/ain
Jnr. 8-50-12-21-833-0002-99

Ændring af miljøgodkendelse på ejendommen:

- **Gl. Landevej 6 i Kgs. Thisted**

Nordjyllands Amt har den 3. december 1999 modtaget kommunens forespørgsel på eventuel VVM-pligt i forbindelse med miljøgodkendelse af ejendommen Gl. Landevej 6.

Amtet har tidligere den 29. juni 1999 truffet afgørelse i en lignende forespørgsel angående udvidelse, men med et mindre antal dyreenheder.

Til nærmere belysning af sagen, har amtet følgende spørgsmål:

- 2) Er dyreholdet på 320 DE miljøgodkendt og i givet fald hvornår. *x 61-94 265 DE*
- 3) Holdes den ansøgte udvidelse indenfor eksisterende bygninger. Hvis ikke, hvor stor er udvidelsen i givet fald. *Ja*
- 4) Sker der ændringer i øvrigt med anlægget. *Nej*
- 5) Kan areal- og harmonikravene overholdes. *Ja*
- 6) Sker der ændringer med hensyn til miljøbelastningen i forbindelse med udbringning af gødning.
- 7) Sker der ændringer med hensyn til miljøbelastningen i forhold til naboer (støv, lugt, støj mv.). *Højst den forøgede mængde Reduktion større mængder se pkt. 6*
- 8) Hvor er ejendommens arealer beliggende for de ejede, lejede og eventuelle forpagtede arealer (angives på kortbilag).

Skulle der være spørgsmål træffes jeg på tlf.: 9635 1551.

Med venlig hilsen

Jørgen Krarup
Gruppekoordinator

NØRAGER KOMMUNE
TEKNISK FORVALTNING

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96 72 25 00 - Fax. 96 72 25 99

Per Pedersen
Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted
9610 Nørager

Åbningstider:
hverdage: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:
man.-tors-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.: 09.02.15 P19
Ident: 2115-006 ✓
Int.:
Dato: 12. januar 2000

FOTOKOPI

Vedr.: Ændring af miljøgodkendelse på ejendommen Gl. Landevej 6.

Jeg har modtaget vedlagte skrivelse fra Amtet, som ønsker yderligere oplysninger omkring vurdering af VVM-pligt i forbindelse med ny miljøgodkendelse af din ejendom.

Hvis du kan få tid, vil jeg gerne at du kommer ind så vi evt. kan besvare i fællesskab, bl.a. med hensyn til punkt 8 omkring placering af diverse omdriftsarealer på kort.

Du kan ringe og aftale tid på tlf. 96 72 25 00, lokal 536.

Med venlig hilsen

Anja F. Jensen
miljøtekniker

NØRAGER KOMMUNE

TEKNISK FORVALTNING

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96 72 25 00 - Fax. 96 72 25 99

Nordjyllands Amt
Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300
9220 Aalborg Øst

Att.: Gruppekoordinator Jørgen Krarup

Åbningstider:
hverdag: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:
man.-tors-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.: 09.02.15P19/2115-006 ✓
Ident: 1999-319
Init.: aff/landbrug
Dato: 2. december 1999

FOTOKOPI

Vedr.: Tidligere forespørgsel om ansøgning om ændring af miljøgodkendelse fra Per Pedersen, skal VVM - godkendes.

Nørager Kommune forespurgte den 3. juni 1999 Nordjyllands Amt om der i forbindelse med en ændring af miljøgodkendelse til ejendommen Gl. Landevej 6, Kgs. Tisted skulle udarbejdes regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse.

Den 30. juni 1999 modtog Nørager Kommune en afgørelse fra Nordjyllands Amt. Af afgørelsen fremgik det, at det forespurgte ikke forudsætter udarbejdelse af forslag til regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, er det imidlertid blevet oplyst, at ejendommen p.t. har et dyrehold på ca. 320 De, men at godkendelsen ønskes på det dyrehold der totalt kan produceres i eksisterende bygninger på ejendommen. Idet der er sket en omlægning i dyreholdet. Det dyrehold der ansøges godkendelse til er på ca. 346 De.

Idet Dyreholdet er forøget i forhold til tidligere forespørgsel, rettes denne henvendelse til Dem, for en yderligere udtalelse i sagen.

Med venlig hilsen

Anja F. Jensen
miljøtekniker

Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300 · 9220 Aalborg Øst
Telefon 96 35 10 00

Nørager Kommune
Teknisk Forvaltning
Jernbanegade 13
9610 Nørager

INDGÅET

30 JUNI 1999

TEKNISK FORVALTNING

09.02.15 P19 ✓

Natur- og Miljøkontoret
Telefax 98 15 65 57
E-mail nja@nja.dk

Dato 29. juni 1999
Jnr. 8-50-12-21-833-0002-99
Sagsbeh. Jørgen Krarup/giha
Direkte nr. 9635 1551

Forespørgsel om VVM-pligt for ejendommen Gl. Landevej 6 i Kongens Tisted

Nordjyllands Amt har den 4. juni 1999 fra Nørager kommune modtaget en forespørgsel gående på, om der skal udarbejdes regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse i forbindelse med ansøgning om ny miljøgodkendelse til ejendommen Gl. Landevej 6.

Beskrivelse

Ejendommen er 6. januar 1994 miljøgodkendt til 265 dyreenheder. Den nu ansøgte udvidelse fra 265 til 320 dyreenheder indebærer ikke ændringer i ejendommens bygningsmasse, driftsform eller andre forhold med miljømæssig relevans.

Besætningen på 25 orner udskiftes med 50 søer uden at medføre behov for ny bebyggelse. Det nødvendige jordtilliggende, med hensyn til areal- og harmonikrav, er til stede.

Afgørelse

Under henvisning til ovenstående skal Nordjyllands Amt herved meddele, at det forespurgte ikke forudsætter udarbejdelse af forslag til regionplantillæg med ledsagende VVM-redegørelse, i henhold til bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelsen).

Begrundelsen herfor er, at udvidelsen i dyreenheder er i størrelsesordenen 55, og at ændringen i besætningen ikke indebærer ændrede miljøforhold for området. Miljøministeriets "Vejledning om tilvejebringelse af regionplantillæg med VVM for svine- og fjerkræfarme" anfører, at normalt vil en udvidelse i størrelsesordenen 250 dyreenheder svare til et nyt anlæg. Ligeledes vil en mindre udvidelse, der indebærer risiko for væsentlige miljømæssige påvirkninger, kunne udløse VVM. Ingen af disse forhold er vurderet at være gældende i det her forespurgte.

Offentliggørelse af afgørelse

I henhold til samlebekendtgørelsen skal ansøgninger modtaget efter den 13. marts 1999 behandles efter den ny bekendtgørelse, der er trådt i kraft den 12. juni 1999.

Bekendtgørelsen foreskriver, at Amtets afgørelse om, at et anlæg ikke forudsætter VVM, skal offentliggøres. I de tilfælde, hvor der eksempelvis skal offentliggøres en miljøgodkendelse til det ansøgte, kan Amtets afgørelse om VVM offentliggøres i samme annonce som miljøgodkendelsen.

Nordjyllands Amt vil foreslå at Amtets afgørelse om VVM, annonceres i forbindelse med Kommunens annoncering af miljøgodkendelsen. Hvis Nørager Kommune er enig heri, kan der rettes henvendelse til undertegnede med henblik på udformning af Amtets bidrag til annoncen, når Kommunens miljøgodkendelse foreligger klar til offentliggørelse. Undertegnede kan træffes direkte på tlf.: 96 35 15 51.

Klagevejledning

I henhold til Planlovens § 58, stk. 1, nr. 3, kan Amtsrådets afgørelse inden for 4 uger efter modtagelsen af dette brev, påklages til Naturklagenævnet. Dette gælder dog kun retlige spørgsmål. Klagen skal være skriftlig og skal sendes til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Med venlig hilsen

**Gruppekoordinator Jørgen Krarup
Virksomhedsgruppen**

Kopi til: Per Pedersen, Gl. Landevej 6, Kongens Tisted

NØRAGER KOMMUNE

Udvalget for Teknik og Miljø

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96722500 - Fax. 96722599

Nordjyllands Amt
Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300
9220 Aalborg Øst

Åbningstider:
hverdag: 10.00-13.00
torsdage tillige: 15.00-17.00

Telefontider:
man.-tors-ons: 09.00-14.00
torsdag: 09.00-17.00
fredag: 09.00-13.00

J.nr.: 09.02.15P19/2115-006

Ident: 1999-00319

Init.: bwl

Dato: 3. juni 1999

Forespørgelse om ansøgning om ændring af sin miljøgodkendelse fra Per Pedersen skal VVM - godkendes.

Nørager Kommune har modtaget en ansøgning fra Per Pedersen, Gl. Landevej 6 i Kgs. Tisted om at få ændret sin miljøgodkendelse fra 265 - 320 dyreenheder. I henhold til aftale med amtets VVM -sagsbehandleren for Nørager Kommune, sendes en redegørelse ind for at få en vurdering af, om denne udvidelse skal VVM - godkendes.

Det blev sagt af sagsbehandleren at vi kunne få en sådan vurdering i løbet af 14 dage, hvilket vi ser frem til, da det er en hastesag.

Status:

Den 24. juni 1992 fik Per Pedersen en miljøgodkendelse til 240 dyreenheder.

Den 6. januar 1994 fik Per Pedersen tilladelse til en udvidelse af klimastaldene med 3 sektioner og samtidig en øgning af produktionsomfanget på ejendommen til 265 dyreenheder.

Den 17. oktober 1997 gav Nordjyllands Amt tilladelse til at opføre en 3.000 m³ stor gylletank umiddelbart vest for en eksisterende gyllebeholder og væk fra ejendommen og byen Kgs. Tisted.

Den 5. januar 1998 godkendte Udvalget for Teknik og Miljø, at de 2 gamle gyllebeholdere ved ejendommen blev nedrevet, og samtidig fik Per Pedersen en godkendelse til at bygge en ny slagtesvinestald (velfærdsstald) på 756 m².

I den forbindelse snakkede sagsbehandleren fra Nørager kommune med Marianne Ellersgaard fra Nordjyllands Amt om nybygningen skulle VVM - godkendes.

Marianne Ellersgaard konkluderede, at det skulle den ikke, da der ikke var tale om øget forurening og ydermere fordi Per Pedersen fik sin miljøgodkendelse på 265 dyreenheder den 6. januar 1994 og derfor ikke omfattet af loven som trådte i kraft den 15. oktober 1994.

I sin ansøgning om at få ændret sin miljøgodkendelse fra 265 - 320 dyreenheder anfører Per Pedersen følgende:

Udvidelsen af dyreholdet sker indenfor de nuværende rammer, men da ejendommen er gået over til kunstig befrugtning, så er 25 orner erstattet af 50 søer, og da hver so producerer flere smågrise end tidligere, er der således behov for at få en godkendelse til flere dyreenheder.

Til ejendommen er der i dag 195 ha jord til gylleudspredning, så harmonikravet til 320 dyreenheder kan overholdes.

Der er ligeledes tilstrækkelig opbevaringskapacitet til 320 dyreenheder i de gyllebeholdere som i dag tilhører ejendommen.

Staldene er total renoverede, moderne og med høj hygiejne. Ventilationen foregår med varmeveksler og diffus luftudskiftning, som bevirker at der kommer et mindre ammoniakudslip til omgivelserne.

Per Pedersen forsøger i den daglige drift at vise hensyn til naboer og til Kgs. Tisteds borgere, og der har da heller ikke været behandlet klager over lugt eller støj fra ejendommen.

Hvis der er spørgsmål til ovennævnte kan Per Pedersen kontaktes på tlf. 98 65 60 20, mobil 20 94 50 20 eller Birte Wind-Larsen tlf. 96 72 25 36.

Med venlig hilsen

Knud Nørgaard /
udvalgsformand

Birte Wind-Larsen
biolog

Vedlagt: Kort over ejendommens placering.

NØRAGER KOMMUNE
TEKNISK FORVALTNING

Administrationsbygningen

Jernbanegade 13, 9610 Nørager

Tlf. 96722500 - Fax. 96722599

Fax

Til: Per Pedersen

Fra: Birte Wind-Larsen

Fax: 98 65 60 20

Sider: 3

Tlf.:

Dato: 2. juni 1999

Vedr.: VVM

CC:

Vigtigt   **Til gennemsyn**   **Kommentar udbedes**   **Svar udbedes**   **Ifølge aftale**

• **Kommentarer:**

Kvittering

Navn: NORAGER KOMMUNE

Faxnr.: 96722599

02/06/99 13:44

Side 1

Job	Start tid	Brugt	Faxnr. eller Navn	Type	Sider	Komm.	Resultat
282	2/ 6 13:42....	1'53"	098656020.....	Sender.....	3/ 3	96	Komplet.....

Totalt: 1'53"

Sendte sider: 3

Utskrevne sider: 0

Fax

Til: Per Pedersen   Fra: Bente Vind-Larsen

Fra: 96 55 00 20   Til: 3

Til: Dato: 2. Juni 1999

Vedh: VM   CC:

Udflyt   Til gennemgås   Dokumenter udflyttes   Over udflyttes   Tilgode udflyttes

• Notationer

INDGÅET

25 MAJ 1999

TEKNISK FORVALTNING

Kop Tisted 24/5-99.

I følge aftale med Birthe vedrørende min miljøgodkendelse sender jeg hermed en ansøgning til UTM om at få min miljøgodkendelse hævet fra 265 til 320 DE.

Min begrundelse er at jeg i min daglige kamp på at få min produktion fremtidsrettet er oppe på 310 til 320 DE. Det er sket ved daglig optimering eksempelvis producerer mine søer 26,5 gns år samt at vi er gået over til kunstig søoverføring og dermed sat 25 søer ud som på her gives plads til 50 søer i de samme bygnings samtidig er tilvæksten steget lidt ved smigris og slagtesvinene.

Jeg er først her i februar 99 blevet klar over at jeg var kommet over min godkendelse da jeg står nede ved min plankeautokonsul for at lave mark- og gødningplan.

Jeg vil samtidig gerne gøre opmærksom på at det intet har med den nye udfordringssald som jeg fik lov at bygge for i 98.

De har her vist at det var en god investering også at flytte mine dyllé køer over på marken ved blot anden del har virkelig mindsket lugten fra gyllelank i byen og jeg har aldrig klaget fra byens borgere det er selvfølgelig taget meget hensyn til borgerne i byen

Jeg håber hermed at udvalget vil se positivt på min ansøgning om det udvise godkendelse til 320 DEU så jeg kan bibeholde min produktion samt mine 3 dygtige medarbejdere

Hvis udvalget ønsker det vil jeg gerne komme til jeres udvalgs møde og svare på spørgsmål eller i kan komme herud og besigtig min gård / forholdsvis da jeg ønsker en personlig dialog samt hurtigst muligt få min bedrift sikret

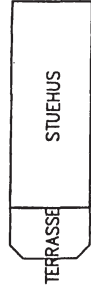
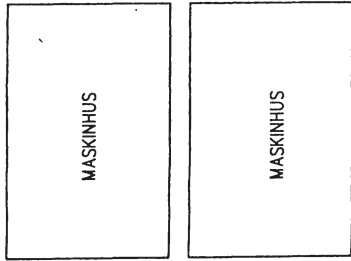
Vedrørende harmonibrav-epitav - gylleaftale opfylder jeg selvfølgelig det 100%

MVA
Per Pedersen

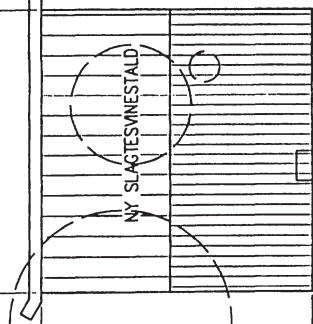
Gf. Pandery 6. Vige Tisted
9660 Nørager

NORD

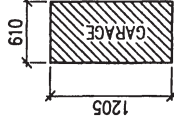
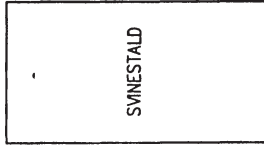

2801

Gyllebeholdere fjernes

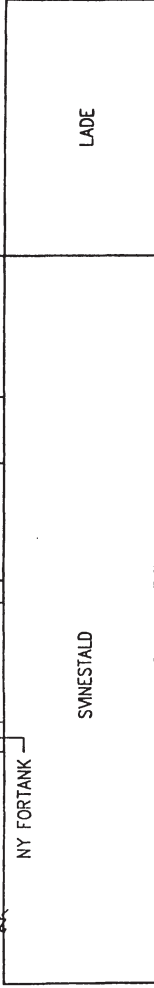
2687

Pumpeledn. fra fortank føres til gyllebeholder

2702

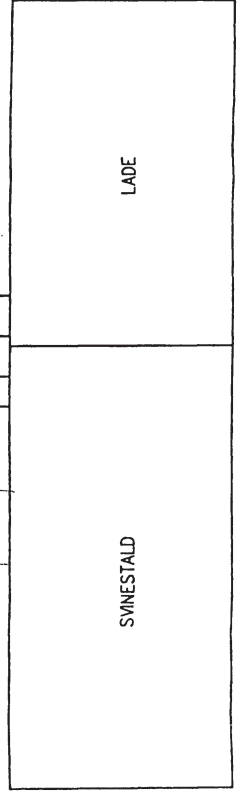
NY FORTANK

skel

LADE

SVINESTALD

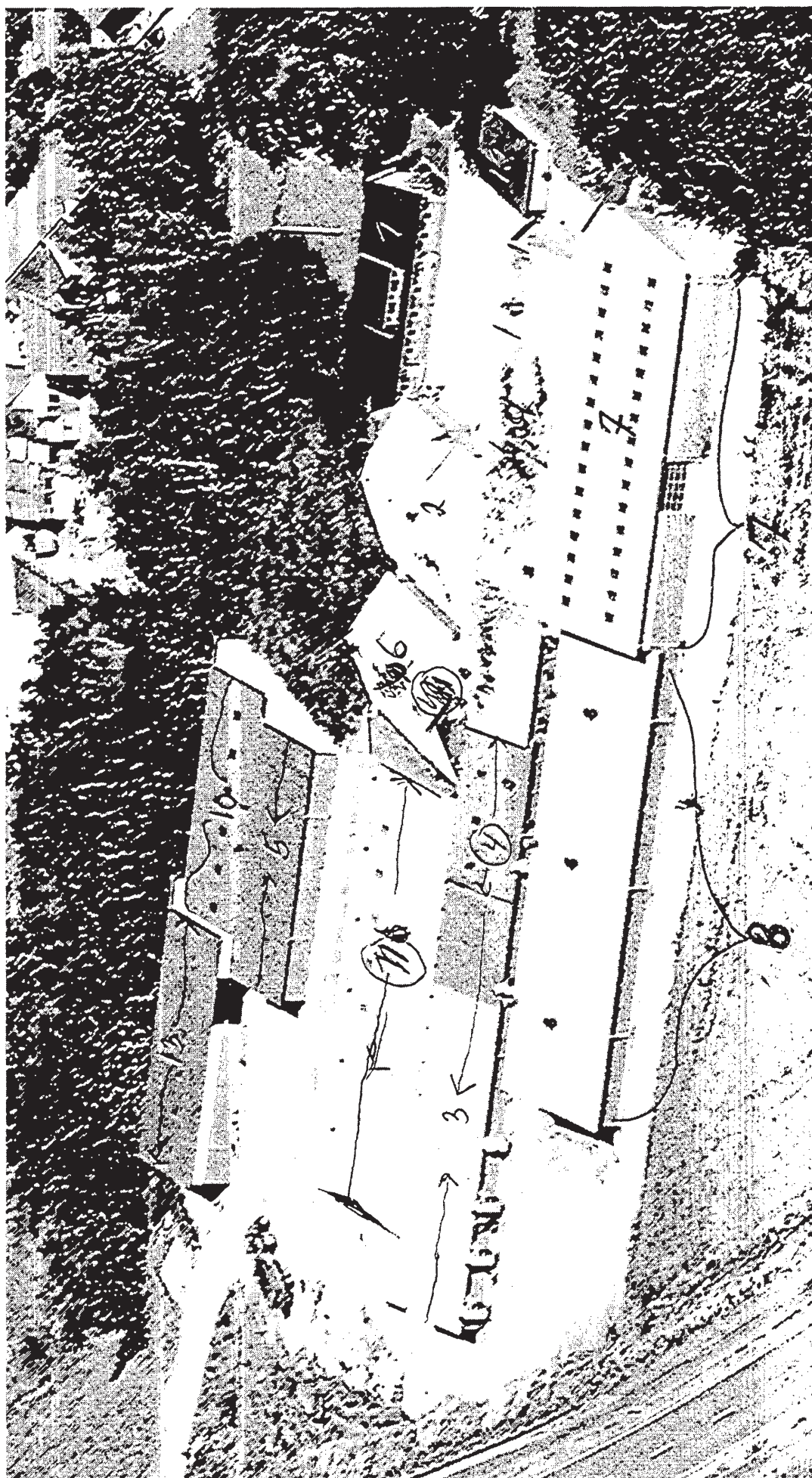
SVINESTALD

LADE

Facademur der vandskures ud- og indv.

29x19x49cm lecgb

Fundament i beton 15 MN/m²

Abningstider: Hverdage kl. 10.00 – 13.00. Torsdag tillige kl. 15.00 – 17.00.
Telefontider: Mandag – Onsdag kl. 9.00 – 14.00. Torsdag kl. 9.00 – 17.00. Fredag kl. 9.00 – 13.00.
www.noeragerkom.dk